

Základní škola a mateřská škola Bohušovice nad Ohří, příspěvková organizace
Husovo náměstí 112, 411 56 Bohušovice nad Ohří

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

"Neučíme se pro školu, ale pro život."

(Seneca Lucius Annaeus)

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název:	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ čj. 464-07-2007/2008 „NEUČÍME SE PRO ŠKOLU, ALE PRO ŽIVOT“.		
1.2. Předkladatel:		1.3 Zřizovatel školy:	
Základní škola:	Základní škola a mateřská škola Bohušovice nad Ohří	Název:	Město Bohušovice nad Ohří
Ulice, č. p.:	Husovo náměstí 112	Ulice, č.p.:	Husovo náměstí 42
PSČ, město:	411 56 Bohušovice nad Ohří	PSČ, město	411 56 Bohušovice nad Ohří
Jméno ředitele:	Mgr. Lenka Matoušovská	Jméno starosty:	Kamila Čvančarová
č. tel.:	416 781 135		416 781 137
e-mail:	zsbohusovice@email.cz		
www:	www.zsbohusovice.cz		www.bohusovice.cz
IČO:	70920729		263362
IZO:	102 305 935		
RED - IZO:	600081672		

1.4 Platnost dokumentu:

Datum:

dat. vzniku 20.srpna 2007, platnost od 1.9.2007

Podpis ředitele školy:

Mgr. Lenka Matoušovská

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 úplnost a velikost školy

Základní škola Bohušovice nad Ohří je jedinou školou ve městě. Má všechny ročníky prvního stupně (1.-5.třídy). V lednu 2024 byla otevřena přístavba hlavní budovy školy.

Škola má odloučená pracoviště:

Bohušovice n. O., Husovo náměstí 118 - 4 třídy hlavní budova ZŠ, 3 třídy přístavba, 2 oddělení ŠD

Bohušovice n. O., Husovo náměstí 54 - 1 oddělení ŠD

Bohušovice n. O., Nová 55 - MŠ a ŠJ

Škola sdružuje:

1. Mateřská škola	kapacita 97 dětí	IZO: 150 005 199
2. Základní škola	kapacita 280 žáků	IZO: 102 305 935
3. Školní družina	kapacita 80 žáků	IZO: 116 500 239
4. Školní jídelna	kapacita 300 jídel	IZO: 150 005 202

Ve škole je pět ročníků, po dvou třídách ve třetím a čtvrtém ročníku a po jedné třídě v ostatních ročnících. Ve škole se učí průměrně 100 dětí prvního stupně.

Školu navštěvují převážně místní žáci, dojíždí i děti z Oleška, Hrdel, Brňan a Nových Dvorů. Ve škole se vzdělávají i žáci se speciálními potřebami. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován. Ve škole pracuje logopedická poradna (i pro děti z MŠ) a DAP.

2.2 vybavení školy

Škola stojí na náměstí města. V budově školy je 7 kmenových tříd, 2 odborné počítačové učebny a tělocvična. V jedné počítačové učebně je 11 počítačů (včetně učitelského a ve druhé počítačové učebně je 12 počítačů (včetně učitelského). Učebny jsou dále vybaveny 54 chrombooky a 2 dotykovými display Optoma. Všichni učitelé mají notebooky. Škola má interaktivní tabule ve všech kmenových třídách. ZŠ je dobře vybavena kvalitními výukovými programy, které jsou využívány převážně v hodinách českého a anglického jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy a vlastivědy. V budově jsou dále 2 oddělení ŠD. Jedno oddělení zůstává na odloučeném pracovišti. Při mimoškolních akcích škola využívá vlastní zvukové zařízení. Ke škole přiléhá dvůr, který je částečně v cizím vlastnictví, a proto není využíván. Ke škole patří také odborná učebna výtvarné a keramické výchovy s hrnčířským kruhem a pecí na vypalování, která je umístěna v budově družiny.

Hygienické podmínky na škole jsou velmi dobré. Sociální zařízení v hlavní budově je vybudováno s možností bezbariérového přístupu. U tělocvičny je soc. zařízení se dvěma sprchami. Na všech sociálních zařízeních a ve všech třídách jsou zásobníky na papírové ručníky a tekuté mýdlo. Teplá voda je rozvedena kromě tříd do všech sociálních zařízení.

Ve všech třídách jsou polohovací lavice a i židličky. Ve všech třídách jsou instalovány pylonové tabule s interaktivními projektory. Učitelé mají k dispozici sborovnu vybavenou novým nábytkem a počítačem zapojeným v síti a s připojením na internet. Sociální zařízení učitelů je vybaveno sprchou. Šatny jsou oddělené od hlavního vchodu, vzdušné a čisté.

Jedno oddělení ŠD je umístěno v samostatné budově, vzdálené 50 m od školy. Ve všech odděleních je nový nábytek a nové vybavení hraček a her. Děti mají k dispozici počítače s internetem. Zahrada u ŠD je prostorná, zařízená jak nábytkem na odpočinek, tak herními prvky a pískovištěm. V areálu máme přírodní učebnu a zookoutek, kde chováme zakrslé králíky a morčata. O zvířata se starají žáci v rámci polytechnického klubu „Draci“.

Součástí práce ŠD je pestrá nabídka volnočasových aktivit. Při ŠD pracuje několik zájmových kroužků a klubů, jak pro školní děti, tak pro děti z MŠ. Ve škole i v ŠD je nainstalován kamerový a monitorovací systém, který hlídá v přízemí šatny a chodby. Tím došlo k výraznému zlepšení bezpečnosti dětí a zamezením krádežím v objektech.

V areálu MŠ, která je pavilónová, opravena a vybavená po povodních je i ŠJ, která je zařízena podle nejnovějších hygienických předpisů.

2.3 charakteristika pedagogického sboru

Na škole učí 9 plně kvalifikovaných učitelů. V letošním roce bude ve škole 7 tříd. Učit je bude 9 učitelů (včetně ŘŠ). Všichni učitelé prošli školením na PC. Řada z nich dosáhla úrovně P1. Na škole pracují dvě speciální pedagožky, jedna je vysokoškolsky vzdělaný logoped, druhá etoped. Součástí pracovníků školy je 5 asistentek, hospodářka, účetní, tři uklízečky a jeden údržbář. Ve ŠD pracují 3 kvalifikované vychovatelky.

2.4 dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola realizuje projekt OP JAK KVALITNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ZŠ A MŠ BOHUŠOVICE NAD OHŘÍ, dlouhodobě se účastníme projektu Recyklohraní.

2.5 spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Třídní schůzky na škole jsou pořádány pravidelně 3x ročně formou individuálních konzultací. Pravidelně jsou rodiče o životě školy informováni pomocí webových stránek školy a facebooku a na instagramu.

-Škola dobře spolupracuje s Radou školy, která se schází 2x ročně. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

- Řadu let spolupracujeme se střediskem ekologické výchovy SEVER Litoměřice, které připravuje pro předškoláky a prvňáčky pravidelný měsíční program zaměřený na ekologickou výchovu.
- Nárazově využíváme i CHKO České Středoohoří, které připravuje zajímavé akce nebo výstavy.
- Další spolupráce je s Policií ČR. Zástupci Policie k nám přichází na besedy.
- Zajímavé akce pro žáky připravuje také hasičský záchranný sbor z Litoměřic.
- Spolupracujeme s Ústavem sociální péče v Terezíně. Spolupráce je v rovině kulturních pořadů pro naše děti.
- Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s PPP a SPC v Litoměřicích.
- Úzká spolupráce je s dětskou pediatřičkou MUDr. H. Terberovou.
- V oblasti kultury spolupracujeme s Městským divadlem K .H. Máchy v Litoměřicích, se Severočeským divadlem v Ústí nad Labem a Divadlem rozmanitostí v Mostě.
- Dobrá spolupráce je s DDM Rozmarýn Litoměřice.
- Na škole je výborná spolupráce se ZUŠ Litoměřice, která má na naší škole zřízenou pobočku.
- Využíváme také Knihovnu K. H. Máchy v Litoměřicích (besedy).
- Výborná spolupráce je se zřizovatelem .

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 zaměření školy

Základní vzdělávání na 1.stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání.

Vzhledem k tomu, že škola je jako jediná ve městě, chceme všem dětem poskytnout vzdělávání všeobecné tak, aby se v budoucnu mohly samy profilovat podle svých zájmů a schopností. Proto není uvažováno o žádném specifickém zaměření. Jak ve výuce, tak ve volnočasových aktivitách nabízíme dětem možnost volby různých aktivit.

Chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi:

- rozvíjet schopnosti všech žáků - kvalitní příprava žáků pro přestup na 2.stupeň ZŠ a studium na gymnáziu
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní), kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, soundělosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu;
- chceme stejnou péči věnovat všem žákům s přihlédnutím k jeho individuálním schopnostem
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- chceme provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi;
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a usnadnit jim přechod na zvoleno školu II. stupně (převážně na víceleté gymnázium). Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod.
- Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání.
- chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Cíle základního vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

KOMPETENCE K UČENÍ
Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.

Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti než známka na vysvědčení.
Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
Podporujeme samostatnost a tvořivost.
Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
Motivujeme k učení - snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
Učíme práci s chybou.
Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.
<u>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</u>
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.

Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.

Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.

Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.

Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.).

Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.

Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.

Jdeme příkladem - „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.

Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy,

nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci

a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
KOMPETENCE OBČANSKÉ
Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.
Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie.

Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření - s ohledem na jejich účinnost.
Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
Jdeme příkladem - respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.
Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
Jdeme příkladem - příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby pro žáky a jejich zákonné zástupce zajišťuje výchovná poradkyně, která je zároveň speciální pedagog a ředitelka školy. Při řešení výchovných a vzdělávacích problémů spolupracuje s metodikem primární prevence, speciální pedagožkou, třídními učiteli, odbornými institucemi a realizují konzultační hodiny podle individuálních potřeb žáků a jejich zákonných zástupců.

Zaměřen í poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství zákonným zástupcům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při řešení školní neúspěšnosti, postupy při řešení neprospěchu, prevence neúspěchu a podpora žáků ve zlepšení prospěchu,
- funkční a neustále aktualizovaný systém potřebných informací pro individuální formy vzdělávání směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům a odborným institucím,
- nabídka odborné pomoci žákům a jejich zákonným zástupcům - speciální pedagog, výchovný poradce, PPP, SPC, SVP,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů - rodině a žákovi, postupy při řešení ve spolupráci s metodikem primární prevence, výchovným poradcem a pedagogickými pracovníky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi, poradenství v obtížných životních situacích žákům, zákonným zástupcům v souvislosti s výchovou dětí,
- identifikace a následná péče o mimořádně nadané žáky ve spolupráci s psychology v síti PPP (poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků) a Mensou,
- poradenství při integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků se sociálním znevýhodněním ve spolupráci s psychologem PPP a SPC, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, případně dalšími odborníky z jiných rezortů,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci se žáky.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví prováděcí právní předpis.

3.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání těchto žáků je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Tomu pedagog přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje prováděcí právní předpis.

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je realizováno:

□ pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně v běžné škole s použitím PLPP □ pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně v běžné škole zpravidla s použitím IVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených prováděcím právním předpisem⁴) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy** stanovené ŠVP, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat výstupy ze vzdělání. Očekávané výstupy vzdělávacích oborů mohou být upravovány a těmto očekávaným výstupům je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory.

Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených

školským zákonem a upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven prováděcím právním předpisem. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost se učit na základě zkušenosti, pracovat se změnou; krátkodobá paměť, problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří např. posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.4.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP. učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče. Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

3.4.3 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož

užíváním má zkušenost;

- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- v odůvodněných případech dělení a spojování vyučovacích hodin;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.4.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňujeme při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci. Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků škola věnuje pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, žákům z odlišného kulturního znevýhodňujícího sociálního prostředí. Při identifikaci mimořádného nadání žáků a následné péče spolupracujeme s Menzou a poradenským pracovištěm a na základě odborného vyšetření sestavíme a realizujeme IVP se strukturou dle právní úpravy.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka.

Škola vytváří podmínky (pozitivní klima) mimořádně nadaným žákům a žákům se zájmem, aby se tito žáci naučili zacházet se svými specifickými vlastnostmi a aby jim podnětné a vstřícné prostředí bylo nápomocno při vytváření jejich vztahové sítě.

Pro úspěšné vzdělávání mimořádně nadaných žáků škola zabezpečuje tyto podmínky:

- vypracování IVP,
- způsob výuky důsledně vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciacce,
- v rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka,
- občasné (dočasné) vytváření skupin nadaných žáků pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- vzdělávací obsah je doplňován, rozšiřován a prohlubován,
- učitelé volí vhodné vzdělávací strategie a zadávají specifické úkoly ve směru k talentovaným žákům a žákům se zájmem,
- pro žáky talentované a děti se zájmem škola nabízí množství volitelných a nepovinných předmětů a celou řadu příležitostí pro seberealizaci,
- další seberealizace je ukryta v nabídce nejrůznějších školních nebo předmětových projektů, prezentaci, soutěží,
- v rámci vzdělávání je zařazována individuální práce s naučnou literaturou (referáty, hlavolamy, kvízy, ...),
- žákům je dáván prostor pro bádání a zkoumání,

- při práci na počítači jsou využívány vhodné vzdělávací programy,
- na nadané žáky učitel klade vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem,
- vhodným způsobem učitel zapojuje tyto žáky do činnosti v hodině (asistent učitele, vedení skupiny, doprovod na hudební nástroj, ...),
- žáci jsou podporováni v aktivitách v rámci školy nebo mimo ni, reprezentují školu.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem se rozumí žák, jehož nadání dosahuje mimořádné úrovně.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání se mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Škola stanoví:

□ pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

□ pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.

Případně může dále stanovit:

□ zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

□ pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.)

□ specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce □ vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech

- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků □ účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo na jiné škole - občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka

- obohacování vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů, projektů

- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních kolektiv

□ nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.5 začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů .

Osobnostní a sociální výchova je na 1. stupni běžnou součástí výuky, proto zde není vyplněno. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. stupně.

- 1 **Osobnostní a sociální výchova**
- 2 **Výchova demokratického občana**
- 3 **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- 4 **Multikulturní výchova**
- 5 **Environmentální výchova**
- 6 **Mediální výchova**

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či

méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to k Výchově k občanství a k jejím částem Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec. Konkrétně k tématům lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití (Člověk ve společnosti) a podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulačního jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V Osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různé postupy dramatické výchovy. Doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, Osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích. Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým; • na rozvoj zvládnutí vlastního chování; • na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů; • na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci; • na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci; • na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování. Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a kvalitnější mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá ke zvládnutí vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů □ přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí. Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry nebudou mít požadovaný efekt. Právě tyto

okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
- Sociální rozvoj
- Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

- Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence
- Morální rozvoj
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma *Výchova demokratického občana* má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. *Výchova demokratického občana* má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematické okruhy, ale i zkušenosti a prožitky žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako

„laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou nejen ověřit význam dodržování pravidel, eventuálně se v zájmu spravedlnosti podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. Průřezové téma *Výchova demokratického občana* má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast *Člověk a společnost*, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – *Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021* 136 občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Realizace průřezového tématu *Výchova demokratického občana* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu; • úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu.

Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti. Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti □ prohlubuje

empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 137 do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své

postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

- Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na 1. stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na 2. stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovými historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství, v jehož vzdělávacím obsahu se zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní

souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro občanskou, vzdělávací i pracovní mobilitu. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 138 získávání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke světové kultuře. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova jako doplňující vzdělávací obor umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat jejich postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru Tělesná výchova využívá průřezové téma zájem žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

- Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na překonávání stereotypů a předsudků; • na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života; • na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti; • na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám; • na osvojování vzorců evropského občana; • na podporu smyslu pro zodpovědnost. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv □ rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti

- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou

poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 140 především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení. Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí; • na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání; • na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých; • na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám; • na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin; • na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu; • na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti; • na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu; • na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů. Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: □ poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti □ rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých □ učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých □ učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné □ rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin □ rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie □ učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání □ poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj. V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: □ pomáhá žákům prostřednictvím informací

vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je □ napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí □ stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu □ pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 141 □ vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu □ učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, dohodou učitelů a žáků, učitelů a zákonných zástupců apod. □ Kulturní diference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě □ Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy □ Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku □ Multikulturalita - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání □ Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty 6.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Charakteristika průřezového tématu Environmentální výchova vede jedince k

pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 142 na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímé kontakty žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost průřezové téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možnostmi navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky, EU a světa. Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení průřezového

tématu se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální. Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na vnímání života jako nejvyšší hodnoty; • na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů; • na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí; • na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí; • na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí; • na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů. Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: □ rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí □ vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení □ přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa □ umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 143 □ poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí □ ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje □ napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni □ seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti □ učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů □ učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: □ přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty □ vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů □ vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti □ podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí □ přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí □ vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí □ vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví Tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních

podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti. □ Ekosystémy - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) □ Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) □ Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 144 akcích - zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) □ Vztah člověka k prostředí - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení,

možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) 6.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v medializovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace. V rámci vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utvářením návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného

jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 145 bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů. Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především: • na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění; • na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času; • na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu; • na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení; • na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci; • na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování; • na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu. Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů. Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma: □ přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace □ umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich □ učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času □ umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů □ vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských) □ umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu) □ vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě) □ vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci □ rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu □ přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu □ přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu V oblasti postojů a hodnot průřezové téma: □ rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení □ vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění □ rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci □ napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 146 Tematické okruhy

průřezového tématu Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností. Tematické okruhy receptivních činností □ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu □ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených medializovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) □ Stavba mediálních sdělení - příklady pravidelností v uspořádání medializovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), principy snažící se o zábavnost (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) □ Vnímání autora mediálních sdělení - identifikování postojů a názorů autora v medializovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu □ Fungování a vliv médií ve společnosti - organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách Tematické okruhy produktivních činností □ Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení □ Práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v

týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021

- **Formy:**
- **INT - integrace tematického okruhu průřezového tématu**

- **Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. stupně.**

○ **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

• Tematické okruhy	• 1.	• 2.	• 3.	• 4.	• 5.
Rozvoj schopností poznávání	Osobnostní a sociální výchova je na 1. stupni běžnou součástí výuky, prolínání všemi předměty ve všech ročnících naší školy, proto není uvedena v přehledné tabulce				
Sebepoznání a sebepojetí					
Seberegulace a sebeorganizace					
Psychohygiena					

Kreativita	
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
Poznávání lidí	
Komunikace	
Kooperace a kompetice	
MORÁLNÍ ROZVOJ	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	VV/INT	PRV/INT TV/INT PV/INT	PRV/INT	VL/INT ČJ/INT PV/INT	AJ/INT
Občan, občanská společnost a stát	PRV/INT	PRV/INT	PRV/INT TV/INT	VL/INT ICT/INT PŘ/INT	PŘ/INT ICT/INT VL/INT
Formy participace občanů v politickém životě				VL/INT	
Principy demokracie jako formy vlády a				VL/INT	PŘ/INT

způsobu rozhodování				PŘ/INT	
---------------------	--	--	--	--------	--

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ/INT HV/INT PRV/INT VV/INT	HV/INT M/INT	HV/INT ČJ/INT M/INT	ICT/INT HV/INT ČJ/INT M/INT VL/INT	VL/INT HV/INT ICT/INT ČJ/INT AJ/INT
Objevujeme Evropu a svět				ICT/INT VL/INT VL/INT	VL/INT ICT/INT M/INT
Jsmo Evropané		ČJ/INT	ČJ/INT	VL/INT	VL/INT ČJ/INT

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference	HV/INT PRV/INT	HV/INT PRV/INT	HV/INT	HV/INT VV/INT	VV/INT
Lidské vztahy	ČJ/INT	PRV/INT HV/INT TV/INT ČJ/INT	TV/INT HV/INT	AJ/INT HV/INT ČJ/INT PV/INT	PŘ/INT PV/INT HV/INT VV/INT

				VV/INT TV/INT ICT/INT PŘ/INT VL/INT	TV/INT ICT/INT
Etnický původ				PŘ/INT VV/INT VL/INT	HV/INT VV/INT
Multikulturalita	ČJ/INT	ČJ/INT		ČJ/INT	TV/INT AJ/INT
Princip sociálního smíru a solidarity			PRV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	VV/INT	PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT VV/INT	PŘ/INT VV/INT
Základní podmínky života		PRV/INT PV/INT	PRV/INT	PŘ/INT VV/INT	VV/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV/INT		PRV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT

	PV/INT		PV/INT	VV/INT	VV/INT ČJ/INT
Vztah člověka k prostředí	ČJ/INT M/INT	TV/INT M/INT PRV/INT	TV/INT M/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT TV/INT PV/INT VL/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT TV/INT PV/INT

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ/INT	M/INT	ICT/INT HV/INT	HV/INT ICT/INT M/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		ČJ/INT	ČJ/INT		ČJ/INT
Stavba mediálních sdělení				VV/INT	VV/INT
Vnímání autora mediálních sdělení	HV/INT VV/INT	HV/INT ČJ/INT	HV/INT VV/INT ČJ/INT	HV/INT	HV/INT ČJ/INT
Fungování a vliv médií ve společnosti				TV/INT	TV/INT
Tvorba mediálního sdělení		ČJ/INT			

Práce v realizačním týmu

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 tabulace učebního plánu

Učební plán - ŠVP ZV od 1.9.2022

Vzdělávací oblast	Vzdělávací předměty	Časová dotace					celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	
Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+2	6+2	40
	Anglický jazyk	0+1	0+2	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	1+1	0	0	6
	Vlastivěda	0	0	0	2	1+1	4
	Přírodověda	0	0	0	1	2	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5

Vzdělávací oblast	Vzdělávací předměty	Časová dotace					
		Základní časová dotace/disponibilní časová dotace	18/3	18/4	21/3	23/3	22/4
		20	22	24	26	26	118

Průřezová témata jsou povinně zařazena a realizována se všemi žáky v průběhu vzdělávání v přidělených předmětech.

4.2 poznámky k učebnímu plánu

4.2.1 Využití disponibilní časové dotace

- Jedna disponibilní hodina jsou zařazeny povinně pro všechny žáky 1., 2. a 3. ročníku a dvě vyučovací hodiny pro žáky 4. a 5. ročníku do vyučovacího předmětu český jazyk, aby byla zachována kvalita výuky vzhledem k množství probíraného učiva v těchto ročnících a zároveň také přihlédnuto k aktuálním individuálním vzdělávacím potřebám žáků se speciálními potřebami.
- O jednu disponibilní hodinu je navýšena ve všech ročnících výuka matematiky, vzhledem k množství probíraného učiva.
- Dále byly navýšeny disponibilní hodiny v 1. a 2. ročníku ve výuce anglického jazyka.
- Jedna disponibilní hodina je zařazena pro žáky 3. ročníku do vyučovacího předmětu prvouka.

- Pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami může být s disponibilních hodin přiřazen předmět speciálně pedagogické péče (od šk.r .2017/2018)

4.2.2 Přehled vyučovacích předmětů

Pořadové číslo	Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
1	Český jazyk	ČJ	Povinný předmět v 1.-5.ročníku. Jeho hodinová dotace byla navýšena v 1. a 2. ročníku o 2 disponibilní hodiny a ve 3.-5.ročníku o 1 disponibilní hodinu,	Jazyk a jazyková komunikace

Pořadové číslo	Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
			aby byla zajištěna kvalita výuky. Navýšení disponibilními hodinami bude zároveň využito pro rozšíření individuální péče dětem se spec. potřebami. Celková časová dotace 42 hodin.	Český jazyk a literatura
2	Anglický jazyk	AJ	Povinný cizí jazyk. V 1.-5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny v 1. a 2. ročníku a 3 hodiny týdně ve 3. - 5. ročníku. Celková časová dotace 11 hodin.	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk
3	Matematika	M	Povinný předmět v 1.-5.ročníku , navýšený v 1.,2. 3. a 5. ročníku o 1 hodinu týdně. Celková časová dotace 24 hodin.	Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace
4	Informatika	Inf	Povinný předmět v 5. ročníku s hodinovou dotací. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika je realizován minimálně ve čtvrtém a pátém ročníku.	Informační a komunikační technologie Informatika
5	Prvouka	Prv	Povinný předmět v 1.-3. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Celková časová dotace 6 hodin.	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
6	Vlastivěda	VI	Povinný předmět ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny . Povinný předmět v 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková časová dotace 4 hodiny.	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
7	Přírodověda	Př	Povinný předmět ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Povinný předmět v 5. ročníku v časové dotaci 2 hodiny. Celková časová dotace 4 hodiny.	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
8	Hudební výchova	HV	Povinný předmět v 1.-5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Celková časová dotace 5 hodin.	Umění a kultura Hudební výchova
9	Výtvarná výchova	VV	Povinný předmět v 1.-5. ročníku, s 1 hodinovou časovou dotací v 1.3.a 5-ročníku a s 2 hodinovou časovou dotací ve 2 a 4. ročníku. Jedn hodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech kombinovat „střídavě“ s jiným předmětem (např. Pč.) jako „dvouhodinovky“ 1x za 14 dní. Celková časová dotace 7 hodin.	Umění a kultura Výtvarná výchova
10	Tělesná výchova	TV	Povinný předmět v 1.-5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková časová dotace 10 hodin.	Člověk a zdraví Tělesná výchova
			Povinný předmět v 1.-5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.	

Pořadové číslo	Název vyučovacího předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacímu předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
11	Pracovní výchova	Pv	Jedn hodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech kombinovat „střídavě“ s jiným předmětem (např. VV) jako „dvouhodinovky“ 1x za 14 dní. Celková časová dotace 5 hodin.	Člověk a svět práce Člověk a svět práce

4.2.3 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min.). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

U vyučovacích předmětů s 1 hodinovou týdenní časovou dotací je možné ve vhodných případech (rozhodne vedení školy) realizovat jejich výuku 1x za 14 dní jako „dvouhodinovku“ (v kombinaci s jinými „jedn hodinovými“ vyučovacími předměty).

5. UČEBNÍ OSNOVY

Vzdělávací oblasti:

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.2 ČESKÝ JAZYK

5.1.3 ANGLICKÝ JAZYK

5.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má rozhodující postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Český jazyk a literatura, Anglický jazyk**.

5.1.2 ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahová:

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*.

Český jazyk zaujímá v učebním plánu čelné místo. Ve své jazykové i literárně-výchovné části poskytuje žákům nezbytné předpoklady a nástroje komunikace se skutečností, s lidmi a s kulturními výtvary. Podstatným způsobem rozvíjí jejich myšlení a prožívání, podmiňuje jejich úspěšnost v dalších předmětech i v dalším vzdělávání.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádatelů organizací. Žáci při výuce

využívají výpočetní a audiovizuální techniku a zároveň mají přístup k jazykovým a literárním příručkám.

Český jazyk má přidělenou dotaci:

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celkem
8	8	8	8	8	40

+ = přiřazeno z disponibilní části

V 1. ročníku základního vzdělávání má předmět komplexní charakter.

Ve 2. - 5. ročníku základního vzdělávání má složky specifického charakteru (o časové dotaci jednotlivých složek rozhodne vyučující):

- čtení a literární výchova;
- jazykové vyučování;
- slohový výcvik;
- psaní

Ve 2. - 5. ročníku základního vzdělávání se psaní vyučuje v týdnu zpravidla v menších časových celcích, než je celá vyučovací hodina.

Vzdělávací oblast je realizována ve dvou obdobích:

1. - 3. ročník (první období)

4.- 5.ročník (druhé období)

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

<p>UČITEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou. • Podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků. • Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy. • Volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků. • Vede žáky k používání jazykových příruček. • Při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu. • Nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní. • Vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností. • Rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva. • Zařazuje průřezová témata . • Pěstuje u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti, probouzet v nich city lidské solidarity a spoluúčasti. • Při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů. 	<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu. • Pracuje s vlastními chybami. • Prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např. ve školním, třídním časopise, webových stránkách školy apod. • Využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení. • Svě výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování. • Rozumí spisovné řeči mluvené, čtené i psané • Vyjadřuje srozumitelně, zejména mluvenou řečí myšlenky, psanou formou se vyjadřuje jen v jednoduchých větách
---	--

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy

	Učitel	Žák
KOMPETENCE K UČENÍ	<p>Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.</p> <p>Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).</p> <p>Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v</p>	<p>Vybírá, vyhledává a třídí jazykové poznatky.</p> <p>Uvádí mluvnické, slohové a literární poznatky do souvislostí.</p> <p>Poznává smysl a cíl učení jazyka a má k němu pozitivní vztah.</p> <p>Kriticky hodnotí získané jazykové dovednosti a vědomosti a</p>

	<p>literatuře a na internetu. Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva.</p> <p>Předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech.</p> <p>Vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací.</p> <p>Vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování.</p> <p>Seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.</p>	<p>diskutuje o nich.</p>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané -mluvnické jevy.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.</p> <p>Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.</p> <p>Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.</p> <p>Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.</p> <p>Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.</p>	<p>Rozpozná a pochopí vzniklý problém, přemýšlí o jeho příčinách.</p> <p>Využívá získané vědomosti a dovednosti k vhodnému řešení problémových situací.</p> <p>Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky.</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<p>Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů.</p> <p>Nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů.</p> <p>Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků.</p>	<p>Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i mluveném projevu.</p> <p>Formuluje ústně dojmy z četby a poslechu literárních děl.</p> <p>Využívá získané komunikativní dovednosti v životě.</p>

	<p>Vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.</p> <p>Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.</p> <p>Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.</p> <p>Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, poč. prezentace apod.).</p> <p>Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.</p> <p>Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.</p>	<p>Rozumí různým typům textu (přiměřené jeho věku)</p> <p>Reaguje na různé informační a komunikační prostředky a zároveň je umí aplikovat v praxi.</p> <p>Umí argumentovat a zároveň si obhájit svůj názor</p>
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	<p>Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.</p> <p>Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.</p> <p>Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.</p> <p>Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.</p> <p>Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.</p> <p>Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.</p>	<p>Účinně spolupracuje ve skupině a přijímá nové role v pracovních činnostech.</p> <p>Podílí se na vytváření kvalitních mezilidských vztahů.</p> <p>Umí poskytnout pomoc, nebo o ni požádat.</p> <p>Debatuje vhodně v rámci celé třídy.</p> <p>Chápe potřebu spolupráce.</p> <p>Respektuje a toleruje názory jiných lidí.</p>

KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam.</p> <p>Podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.</p> <p>Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.</p> <p>Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.</p> <p>Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.</p>	<p>Chápe společenské normy a zákony (vzhledem k svému věku).</p> <p>Chová se zodpovědně v krizových situacích.</p> <p>Respektuje a oceňuje tradice a kulturní a historické dědictví.</p> <p>Chápe ekologické souvislosti a přispívá k ochraně zdraví a trvale udržitelnému rozvoji společnosti.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní.</p> <p>Vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.</p> <p>Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.</p> <p>Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.</p> <p>Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představy žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.</p>	<p>Dodržuje vymezená pravidla a dodržuje závazky.</p> <p>Adaptuje se na změněné pracovní podmínky.</p> <p>Využívá znalosti a dovednosti získané z jednotlivých jazykových oblastí v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.</p>

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

1. období -žák	2. období -žák	Učivo
1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorované, plynulé, znalost orientačních prvků v textu);

<p>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<p>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p>	<p>věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <ul style="list-style-type: none"> naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<p>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</p> <p>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<p>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

<p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech: dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví - slovní druhy, tvary slov • skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s hollým podmětem)
3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<p>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Podrobnější charakteristika 1. období (1.-3.ročník)

Cíl:

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané

- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- a) komunikační a slohovou výchovou
 - b) čtením a literární výchovou
 - c) psaním
 - d) jazykovou výchovou
- a) V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.

Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku.

Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře poznali.

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek (v čítankách 2. a 3. r. jsou připraveny náměty, které žáky vždy zaujmou, využívá se mezipředmětových vztahů)

- jednoduchých popisů z písanek, hlavně z prvoučného učiva, k psaní podobných textů
- možnost zpracovávat „první knihy“ např. o květinách, o ptácích aj. v co nejjednodušší podobě, volně doplněné ilustracemi, výstřižky apod., využíváme i dětských knih a encyklopedií

Komunikační výchova tedy obsahuje činnosti

- receptivní, tj. čtení a naslouchání
- produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka

b) Při výuce čtení v tomto období se snažíme naučit všechny žáky, i průměrně nadané, číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtení se využívá v prvouce při poznávání přírody i života lidí a světa. Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život. Dobrá četba zušlechťuje city, ovlivňuje duševní život dětí a povzbuzuje jejich vůli.

Žáci se při vyučování čtení učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, předčítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text dramatizovat. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování.

V čítankách určených je věnována dostatečná pozornost volbě příjemných, délkou i obsahem přiměřených textů mladšímu školnímu věku. Také mezipředmětovým vztahům a volbě témat pro samostatnou práci žáků je zde věnována pozornost.

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.

c) Při výuce psaní v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním.

d) V jazykové výchově v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající věku žáků a zároveň poznávají žáci elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj slovní zásoby žáků a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm žáci učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičování poznanych jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním.

Ústní i písemné vyjadřování se při výuce rozvíjí, pokud možno v souvislosti s poznáváním skutečností, které děti obklopují. Žáci zpočátku při samostatném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, později vytvářejí krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmům a zkušenostem.

V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit dramatickou výchovou.

Dramatická výchova rozvíjí tvořivost dětí a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby. S její pomocí učíme žáky volně, beze strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce. Pomocí dramatické výchovy se žáci učí slušnosti, vzájemnému respektování i tvořivému řešení praktických situací. Přitom se učí též cítit s druhými, vzájemně si pomáhat. Uplatňujeme tak snadno ve výuce prvky etické výchovy.

Dramatická výchova v 1. období základního vzdělávání

Pomocí dramatické výchovy

- rozvíjíme u dětí jejich tvořivost
- učíme je volně bez strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce a literatuře, ale i v dalších vyučovacích předmětech
- rozvíjíme a obohacujeme slovní zásobu žáků
- učíme žáky tvořivě řešit praktické problémy
- vedeme žáky k slušnosti a respektování spolužáků, rodičů i ostatních dospělých v jejich okolí
- žáci mohou prožívat různé situace, naučit se cítit s druhými a pomáhat si navzájem

2. OBDOBÍ

Cíle:

- ovládat základní jazykové jevy pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojovat a rozvíjet čtenářské dovednosti
- rozvíjet kultivovaný písemný i ústní projev
- osvojovat si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- osvojovat si pravidla pro vytváření psaných textů podle komunikačního záměru a jejich využívání v praxi
- porozumět různým druhům textů věcné i odborné povahy
- vnímat literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků

- získávat estetické zážitky při komunikaci s vhodnými literárními texty a rozvíjet trvalý zájem o četbu
- využívat různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet atd.) pro rozšiřování znalostí a dovedností

Charakteristika:

- a) V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu.
- b) V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu.
- c) Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, rozvíjí čitelný, hbitý a úhledný rukopis.
- d) V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem k získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**Předmět: **ČESKÝ JAZYK**Ročník: **1.**Časová dotace: **8 hodin**

Očekávané výstupy z RVP ZP	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu	Přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova Rozlišuje slova, slabiku, hlásku Čte a rozlišuje dlouhé krátké samohlásky Pozná větu, píše na konci věty tečku	Písmena malá, velká, tiskací a psací Délka samohlásek Opis a přepis slov a vět		
ČJL - 3 - 2 - 05	Ve svém mluveném projevu užívá správné	Kultura mluveného projevu	OSV- Sociální rozvoj-	

	tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL - 3 - 1 - 01	Čte nahlas slova, věty a krátké texty Rozpozná nadpis, řádek odstavce, článek	Věcné čtení		M Číslo a početní operace
ČJL - 3 - 1 - 02	Rozumí jednoduchým písemným pokynům Adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání)	Naslouchání praktické a věcné Věcné čtení	OSV - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)	
ČJL - 3 - 1 - 03	Pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se	Souvislý mluvený projev Technika mluveného projevu, dýchání, výslovnost a neverbální prostředky	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích, zdvořile vystupování)	
ČJL - 3 - 1 - 05	S pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu			
ČJL - 3 - 1 - 04	Mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost			
ČJL - 3 - 1 - 06	V promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči			
ČJL - 3 - 1 - 07	Krátce, souvisle vypráví své zážitky			
ČJL - 3 - 1 - 08	Uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní Udržuje si pracovní a hygienické návyky Včetně prvních návyků psaní na počítači	Hygiena psaní		
ČJL - 3 - 1 - 09	Píše správné tvary písmen a číslic i podle diktátu Kontroluje vlastní písemný projev Orientuje se na klávesnici počítač	Technika psaní		M Číslo a početní operace
ČJL - 3 - 1 - 11	Seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti Podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý	Mluvený projev, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (pěstování komunikačních dovedností -	

	příběh		dialog)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL - 3 - 3 - 01	Čte literární texty, pozorně naslouchá čtení Recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší	Čtení Naslouchání Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)		
ČJL - 3 - 3 - 02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav	Tvořivé činnosti s literárním textem, přednes, dramatizace	OSV - Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika (projevy chování lidí)	
ČJL - 3 - 3 - 03	Odliší jednotlivé literární pojmy			
ČJL - 3 - 3 - 04	Pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej			

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**Předmět: **ČESKÝ JAZYK**Ročník: **2.**Časová dotace: **8 hodin**

Očekávané výstupy z RVP ZP	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu	Přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-2-01	Rozděluje slova na konci řádků Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena Identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti Označí přízvučnou slabiku ve slově Správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov	Slabika Abeceda Spisovná výslovnost Spodoba znělosti Slovní přízvuk		
ČJL-3-2-02	Rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov Ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené v	Význam slov, slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově		M Číslo a početní operace M

	textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdobněliny, vytvoří vlastní Přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného Rozpozná a uvede více významů u známých slov	zabarvená a zdobněliny		Závislosti a vztahy, práce s daty
ČJL -3-2-08	Aplikuje pravidla psaní u, ú, a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní Správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní	Pravopis lexikální Vlastní jména		
ČJL-3-2-03	Rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)	Významové okruhy slov		
ČJL-3-2-07	Rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání	Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01	Čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty Jednoduše reprodukuje přečtené texty	Čtení s porozuměním		
ČJL-3-1-02	Rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje Rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. dopravě, knihovně, divadle.	Čtení a naslouchání s porozuměním		
ČJL-3-1-03	Podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení Vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem	Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu	OV - Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)	
ČJL-3-1-05	Správně dýchá a volí vhodné teplo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech	Mluvený projev: nonverbální prostředky		
ČJL-3-1-06	V krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa		OSV- Sociální rozvoj - Komunikace (verbální a	

	řeči, pauz a důrazu Svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou		neverbální komunikace) MKV - Lidské vztahy (rozvíjení empatie)	
ČJL-3-1-10	Píše krátké sdělení podle pokynů učitele	Psaný projev žáka		Rozšiřující učivo: Psaní na počítači
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-01	Při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči	Krásná literatura Poslech literárních textů přednes literárních textů	MKV - Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) EV- Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)	
ČJL-3-3-02	Stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu Vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem	Reprodukce textu Počátky interpretace literatury		
ČJL -3-3-03	Odliší vyjadřování v próze a ve verších Rozumí základním literárním pojmům	Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér Čtení s porozuměním		
ČJL-3-3-04	Vymyslí závěr jednoduchého příběhu Zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvůrčí psaní		

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
 Předmět: **ČESKÝ JAZYK**
 Ročník: **3.**
 Časová dotace: **8 hodin**

Očekávané výstupy z RVP ZP	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu	Přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-2-08	Odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů	Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena		
ČJL-3-2-04	Rozezná slovo ohebné a slovo neohebné V základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy	Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy		M Číslo a početní operace
ČJL-3-2-06	Spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy Obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele	Spojování vět Spojovací prostředky, spojky, vztažná zájmena, příslovce		Rozšiřující učivo Vyhledává významové souvislosti mezi slovy ve větě -
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01	Čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti Při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky Reprodukuje obsah textu Doplňuje text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu	Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)	M Číslo a početní operace
ČJL-3-1-02	Aktivně se podílí na sestavování jednoduchých	Naslouchání a čtení s porozuměním	OSV - Sociální rozvoj -	

	pravidel a pokynů pro různé situace ve škole		Komunikace (komunikace v různých situacích)	
ČJL-3-1-03	Dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt Rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušeni a uvede důvod	Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace /dialog a jeho pravidla)	Aj Pravidla komunikace
ČJL-3-1-06	Naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky Odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním			M Číslo a početní operace
ČJL-3-1-07	V jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný Opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka	Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka	MV - Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní média)	Rozšiřující učivo: Beseda o zhlédnutí divadelního představení
ČJL-3-1-10	Sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty V písemném projevu užívá vhodné jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově	Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat) grafické symboly Rozvoj slovní zásoby		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-02	Ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání Reprodukce literárního textu		
ČJL-3-3-04	Podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem	Tvořivé činnosti s literárním textem	MKV - Mezilidské vztahy (předsudky a stereotypy)	Rozšiřující učivo Komiks Příprava představení Výstavka prací
ČJL-3-3-03	Rozliší poezii a prózu Pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku Uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti	Literární pojmy: verš, rým, pohádka Dětská literatura	VMEGS - jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	Rozšiřující učivo: Debata o vlastní četbě Čtenářský kroužek Čtenářská beseda

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**Předmět: **ČESKÝ JAZYK**Ročník: **4.**Časová dotace: **8 HODIN**

Očekávané výstupy z RVP ZP	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu	Přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-2-01	Vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu	Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova		M Číslo a početní operace
ČJL-5-2-02	V jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou Podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova Rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis	Stavba slova: kořen, předpona a část příponová		
ČJL-5-2-03	Vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh Ohebné slovní druhy užívá ve správném tvaru	Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves		M Číslo a početní operace AJ Slovní druhy
ČJL-5-2-04	Vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci Určí nespisovné tvary u českých slov Označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov		OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích)	
ČJL-5-2-05	Ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici Ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří	Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy		

	základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen			
ČJL-5-2-07	Ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele			
ČJL-5-2-08	Píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných	Pravopis lexikální		M Číslo a početní operace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-1-01	Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení		
ČJL-5-1-02	V krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní Vypíše z textu požadované informace Vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět	Osnova textu Výpisky Vypravování Popis	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávat (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	M Netradiční aplikační úlohy a problémy Rozšiřující učivo Porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-03	Doplní neúplný text Sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti)		MKV - Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur - podle osobních zkušeností nebo četby)	Rozšiřující učivo Dokončení pohádky
ČJL-5-1-04	Reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je. Zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat			M Číslo a početní operace Rozšiřující učivo Porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-05	Dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu Vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej	Mluvená komunikace, nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	

ČJL-5-1-08	Postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností Rozhodne se, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevů)			
ČJL-5-1-07	Dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodné tempa a pauzy řeči Promluvu upraví podle změněného záměru			
ČJL-5-1-09	Správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech Dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem Vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě	Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	OSV - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu)	M Číslo a početní operace
ČJL-5-1-10	Sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text Tvoří nadpisy, člení text na odstavce V souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost Podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk Popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup	Vypravování Popis		
ČJL-5-1-06	Za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich	Věcné naslouchání a čtení	MV - Vnímání autoru mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-5-3-01	Sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části Své dojmy vyjádří písemně i ústně Označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní	Zážitkové čtení Interpretace literárního díla		

	Vypíše z textu informace dle zadání učitele Vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu			
ČJL-5-3-02	Přednáší a volně reprodukuje text Tvoří vlastní text na dané či vlastní téma	Tvořivé činnosti s literárním textem		
ČJL-5-3-03	Rozliší poezii, prózu, drama Odliší umělecký text od neuměleckého	Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká		

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACEPředmět: **ČESKÝ JAZYK**Ročník: **5.**Časová dotace: **8 HODIN**

Očekávané výstupy z RVP ZP	Dílčí výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy průřezového tématu	Přesahy, vazby, rozšiřující učivo, poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČLJ-5-2-01	Najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové	Význam slov: slova vícevýznamové		
ČLJ-5-2-02	Určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku Uvede slova příbuzná k českým slovům Uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou Graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část	Slovotvorba: odvozování slov, slovotvorný základ Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov		
ČLJ-5-2-03	Určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen Určí mluvnické kategorie slovesa - osobu, číslo, způsob, čas	Tvarosloví: vzory podstatných jmen přídavných jmen tvrdých a měkkých, způsob slovesa, složené slovesné tvary		M Číslo a početní operace

	Vyhledá složené tvary slovesa Určí druh a vzor přídavných jmen Píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných měkkých a tvrdých Rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou části) Správně píše předložku s/z	v činném rodu, předložky, spojky Pravopis morfologický		
ČLJ-5-2-05	Označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty Na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem	Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený		Rozšiřující učivo: Valence- větný vzorec (minimální věta)
ČLJ-5-2-06	Pozná souvětí Spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem	Skladba: věta jednoduchá a souvětí		
ČLJ-5-2-07	Upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz			
ČLJ-5-2-09	Píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech	Pravopis syntaktický.		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČLJ-5-1-01	Vymyslí název úryvku textu Rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci Z přečteného textu vyvozuje závěry. Sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky.	Čtení s porozuměním	MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	M Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: Autorský záměr. Diskuse o porozumění textu.
ČLJ-5-1-02	Rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl. Porovná informace ze dvou zdrojů.	Poznámky a výpisky		M Netradiční aplikační úlohy a problémy.
ČLJ-5-1-03	Doplní neúplné sdělení. Opraví neúplné sdělení jiného žáka. Zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu.	Celistvost a soudržnost textu		

ČLJ-5-1-06	Při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje.	Čtení a naslouchání s porozuměním.	MV Vnímání autora mediálních sdělení.(prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru).	Rozšiřující učivo: Tvořivá práce s reklamou. Interpretace.
ČLJ-5-1-08	Najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil. Rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace. Vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace.	Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace.		Rozšiřující učivo: Komunikace žáka s použitím ICT.
ČLJ-5-1-09	Správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu.	Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz		
ČLJ-5-1-10	Zdůvodní význam osnovy. Na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce.			Aj: Osnova.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČLJ-5-3-02	Napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky. Ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm.	Tvořivé činnosti s literárním textem.	VMEGS-Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů, EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností).	Rozšiřující učivo: Úvod do kritického myšlení.
ČLJ-5-3-03	Odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní.	Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná. Literární žánry:: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň. Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka,	VMEGS-Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace). Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí	.

ČLJ-5-3-04	Charakterizuje základní žánry literatury pro děti. Poznává v textu zvláštní či zvláštně užitá jazyková prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí. Uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu. Popíše svými slovy kompozici povídky.	lyrická báseň. Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník.	v různých zemích světa.	Rozšiřující učivo: Beseda o knihách a četbě
------------	---	--	-------------------------	--

5.1.3 CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahová:

Anglický jazyk je vyučován v prvním až pátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu..

Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka - k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).

Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka :
poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Na I. stupni ZŠ (1.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a ovládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkaneček, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. Ize (podle schopností

žáků) využívat i připojení k internetu.

Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Časová:

Výuka Anglického jazyka probíhá od 1.ročníku.

1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Celkem
1	2	3	3	3	12

Organizační:

Při větším počtu žáků je třída dělena na dvě skupiny.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Žáci při výuce využívají výpočetní a audiovizuální techniku, interaktivní učebnice.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

uvést děti do cizojazyčného vzdělávání

prvně se seznamovat s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti probudit zájem o studium cizího jazyka a vytvářet pozitivní vztah k tomuto předmětu

zvládnout vztahy mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností

soustředit se především na osvojení zvukové podoby anglického jazyka

naučit děti jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku

pěstovat dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat;(k těmto dvěma grafickým dovednostem se přistupuje teprve až po důkladném audioorálním procvičení jazykových jevů.)

výklad prvků gramatického systému omezovat na nezbytné minimum, slovní zásobu volit především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

UČITEL

ŽÁK

KOMPETENCE K UČENÍ	<p>Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.</p> <p>Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.</p> <p>Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.</p> <p>Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.</p> <p>Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.</p> <p>Učíme práci s chybou.</p> <p>Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.</p> <p>Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.</p>	<p>Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,</p> <p>propojovat probraná témata a jazykové jevy,</p> <p>samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.</p>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.</p> <p>Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).</p> <p>Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.</p> <p>Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.</p> <p>Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.</p> <p>Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.</p> <p>Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.</p> <p>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.</p>	<p>Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,</p> <p>nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,</p> <p>naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<p>Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.</p> <p>Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.</p> <p>Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.</p> <p>Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.</p> <p>Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.).</p> <p>Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.</p>	<p>Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,</p> <p>umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,</p> <p>rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,</p> <p>využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.</p>

	<p>Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.</p> <p>Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.</p> <p>Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.</p> <p>Jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.</p> <p>Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.</p>	
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.</p> <p>Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.</p> <p>Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.</p> <p>Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.</p> <p>Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.</p> <p>Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.</p> <p>Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.</p> <p>Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.</p> <p>Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.</p> <p>Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.</p> <p>Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.</p> <p>Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy.</p>	<p>V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu, dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,</p> <p>spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.</p>

	Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.	
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.</p> <p>Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.</p> <p>Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.</p> <p>Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.</p> <p>Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.</p> <p>Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.</p> <p>V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.</p> <p>Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.</p> <p>Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.</p>	<p>Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,</p> <p>umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.</p> <p>Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.</p> <p>Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.</p> <p>Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).</p> <p>Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.</p> <p>Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).</p> <p>Dodržíme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností</p>	<p>Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,</p> <p>využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.</p>

	doma i v zahraničí.	
--	---------------------	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Anglický jazyk - standardy

Očekávané výstupy - 1. stupeň - 1. období	
Řečové dovednosti	
Žák	
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	
Očekávané výstupy - 1. stupeň - 2. období	Indikátory
Poslech s porozuměním	
žák	Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	1. porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	1. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 3. porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	1. zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu 2. porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
Mluvení	

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<ol style="list-style-type: none"> 1. použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech 2. se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ol style="list-style-type: none"> 1. se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět 2. sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 3. popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ol style="list-style-type: none"> 1. reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) 2. odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 3. se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.
Čtení s porozuměním	
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	1. najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

<p>- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života 2. porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 3. porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
<p>Psaní</p>	
<p>- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad 2. napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi 3. sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)
<p>- vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykoná

Anglický jazyk

1. ročník

1 hod. týdně (disponibilní část)

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- Seznamuje se se správným přízvukem a výslovností běžných slovíček v rozsahu slovní zásoby - Pojmenovává základní věci kolem sebe ve třídě, doma a ty, které používá ve volném čase - Využívá říkadla a písniček k procvičení výslovnosti a slovní zásoby	Rodina, barvy, lidské tělo, hračky, škola, volný čas, čísla, domov, zvířata, kalendářní rok (svátky)	MuV - rozdílnost (etnický původ)
Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně verbálně i neverbálně Osvojí si oslovování křestními jmény, používá vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	- Rozumí jednoduchým pokynům učitele a splní požadovanou činnost	Škola, Zdvořilost Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	OSV - pravidla chování E+V
	- Seznamuje se s rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slova	Rodina, barvy, lidské tělo, hračky, škola, volný čas, čísla, domov	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu	- Poznává základní myšlenky jednoduchých dialogů	Škola, rodina, volný čas	MedV - rozhovory VMEGS - objevujeme Evropu a svět
Seznamuje se se psanou podobou slova.	- Seznamuje se s dětskými obrázkovými slovníky	Rodina, barvy, lidské tělo, hračky, škola, volný čas, čísla, domov,	ČJ - abeceda

Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se vyjádření soucitu, zájem o spolužáky		Práce se slovníkem Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	
--	--	---	--

Anglický jazyk

2. ročník

2 hod. týdně (disponibilní část)

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojuje si správnou výslovnost, přízvuk v běžných slovíčkách v rozsahu slovní zásoby - Rozšiřuje svoji slovní zásobu - Vytváří nové věty na základě znalosti slovíček - Rozšiřuje slovní zásobu věcí, se kterými se běžně setkává ve třídě, doma a ty, které používá ve volném čase - Používá říkadla a písničky k procvičení výslovnosti a slovní zásoby 	Čísla, rodina, škola, volný čas , hračky, lidské tělo, dopravní prostředky, jídlo, pití, domov, příroda, kalendářní rok (svátky)	MuV - rozdílnost (etnický původ)
Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně verbálně i neverbálně Osvojí si oslovování křestními	<ul style="list-style-type: none"> - Plní běžné pokyny učitele ve třídě a splní požadované činnosti - Poslouchá krátké rozhovory 	Škola, Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu	OSV - pravidla chování E+V

jmény, používá vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	z nahrávky	v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích. Vytváření základních komunikačních Pravidel	
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	- Uvědomuje si rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slova - Používá i písemnou podobu slov. - Procvičuje mluvenou formu sdělení - Vytváří vlastní jednoduché texty při popisování věcí kolem sebe	Číslo, rodina, škola, volný čas, hračky, lidské tělo, dopravní prostředky, jídlo, pití, oblečení, domov, příroda, kalendářní rok (svátky) Spolupráce, vyjádření zájmu	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu	- Rozpoznává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů - Vyjadřuje česky obsah konverzace - Opakuje anglicky konverzaci - Obměňuje původní konverzaci záměnou části tématu nebo věci	Škola, rodina, volný čas Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích.	MedV - rozhovory VMEGS - objevujeme Evropu a svět
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých	- Vyhledává v dětských obrázkových slovníkách	Škola, rodina, volný čas, čísla, hračky, lidské tělo, dopravní prostředky, jídlo, pití, domov, příroda, kalendářní rok (svátky) Práce se slovníkem. Vyjádření uznání.	ČJ - abeceda

	- porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojeným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	<ul style="list-style-type: none"> intonace „ano/ne“ otázek 		
MLUVENÍ		Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> čísla 1-100 barvy třída, škola školní potřeby domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO tělo nálady a stavy rodina oblečení jídlo oblíbené předměty pozdravy Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblečení, zvířata	MKV - Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s ostatními)	ČJL - respektování základních komunikačních pravidel
CJ-3-2-01	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech			
CJ-3-2-02	<p>- se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení</p> <p>- sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, vlastní) za použití jednoduchých slovních spojení</p> <p>- popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata), za použití jednoduchých slovních spojení</p>			
			VDO - Občan, občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity)	

CJ-3-2-03	<p>- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení na otázky týkající se jeho samotného (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad)</p> <p>- odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení</p>			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-3-3-01	<p>- najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>			
CJ-3-3-02	<p>- rozpozná známá slova a slovní spojení a jednoduché věty (např. předměty, osoby, zvířata) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu</p>			
PSANÍ				
CJ-3-4-01	<p>- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad</p>			MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)
CJ-3--4-02	<p>- doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají osvojovaných témat</p>			

Vzdělávací oblast : **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**Předmět : **ANGLICKÝ JAZYK**Ročník : **4.**Časová dotace : **3 hodiny**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> přítomný čas průběhový pro popis obrázku určení času přítomný čas prostý (kladná a záporná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná) předložky času přídavná jména Zvuková (a grafická) podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov fonetická abeceda 	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání)	ČJL - rozeznávání podstatných jmen a sloves
CJ-5-1-01	- porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností			
CJ-5-1-02	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu			

		<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • abeceda • čísla 1-100 • sport • místnosti v bytě/domě 		
CJ-5-1-03	<p>- zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém posluchovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu</p> <p>- porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obchody a místa ve městě • záliby a činnosti ve volném čase • počasí • čas • dny v týdnu, měsíce, roční období • čas a časové údaje • každodenní činnosti • oblečení <p>Tematické okruhy: domov, rodina, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, volný čas</p>		
MLUVENÍ				
CJ-5-2-01	- účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá			

CJ-5-2-02	<p>- představí se, kde bydlí, co dělá, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>- sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích, zvířatech, o místě, kde bydlí, (např. co dělají, co mají na sobě, co umí, kde, bydlí, co mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p>			
CJ-5-2-03	<p>- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích, zvířatech, o místě, kde bydlí, (např. co dělají, co mají na sobě, co umí, kde, bydlí, co mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>- odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o zvířatech, počasí, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět</p>		MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-3-01	<p>- najde konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>			

CJ-5-3-02	<p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. zvířata, činnosti, bydlení, město, nakupování, oblečení nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu</p> <p>- porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem</p>		MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)	
	PSANÍ			
CJ-5-4-01	<p>- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad</p> <p>- sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace</p>			Doporučení: vyplňování vlastního vyrobeného portfolia
CJ-5-4-02	<p>- doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů nebo prostředí, které ho bezprostředně obklopuje, a činností, které běžně vykonává</p>			

Vzdělávací oblast : JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
 Předmět : ANGLICKÝ JAZYK
 Ročník : 5.
 Časová dotace : 3 hodiny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-1-01	- porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	Gramatika <ul style="list-style-type: none"> sloveso být, mít, umět čas přítomný prostý a průběhový: oznamovací věta, otázka, záporná věta vazba there is/there are osobní a přivlastňovací zájmena předložky místa, pohybu, času tázací zájmena a příslovce otázky na množství a cenu Zvuková (a grafická) podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> Souhlásky a samohlásky Přízvuk slov Intonace ve větě Fonetická abeceda 	VMEGS - Jsme Evropané (naše vlast a Evropa)	
CJ-5-1-02	- rozpozná známá slova a slovní v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> já, moje rodina a moji kamarádi 		

	<p>- porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu</p> <p>- porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zájmové činnosti a sporty, režim dne • domov, dům, pokoje • škola, předměty ve škole, vyučovací předměty • město, budovy, obchody • části lidského a zvířecího těla • kalendářní rok a časové údaje • oblečení • volný čas a zábava 		
CJ-5-1-03	<p>- žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu</p> <p>- žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu</p>	<p>Tematické okruhy: já, moje rodina, můj den, každodenní činnosti, zájmy, domov, škola, město, volný čas, lidské tělo, jídlo a pití, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí</p>		
MLUVENÍ			OSV - sociální rozvoj -	

CJ-5-2-01	<p>- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech</p> <p>- účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá</p>		Komunikace (sdělování verbální a neverbální dialog, komunikace v různých situacích)	<p>ČJL - určování slovních druhů</p> <p>Doporučení: Projekty k probíraným tématům</p>
CJ-5-2-02	<p>- představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>- sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>- popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p>			
CJ-5-2-03	<p>- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co</p>			

	<p>dělá, vlastní a umí, má rád/nerad)</p> <p>- odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>- zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.</p>			
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM				
CJ-5-3-01	žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			ČJL - reprodukce obsahu přiměřeně jednoduchého sdělení, sestavení osnovy
CJ-5-3-02	<p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu</p> <p>- porozumí tématu krátkého textu, který se</p>			

	vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem.			
PSANÍ				Doporučení: práce s portfoliem
CJ-5-4-01	<p>- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad</p> <p>- napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad.</p> <p>- sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá</p>			
CJ-5-4-02	- doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává			

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Matematika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahová:

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena čtyřmi tematickými okruhy:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: **Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.**

Číslo a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách:

- dovednost provádět operaci, a porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací)
- učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

Závislosti, vztahy a práce s daty

- žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi
- uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles, a že změna může mít také nulovou hodnotu
- tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů,

Geometrie v rovině a v prostoru

- žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás
- uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (povrch), zdokonalovat svůj grafický projev
- zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- žáci řeší úlohy, které mohou být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení.
- tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání
- žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.
- řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Matematika svým charakterem vyžaduje činnostní pojetí.

Časová:

Předmětu Matematika je přidělena následující dotace:

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celkem
5	5	5	4	5	20+4

+ = disponibilní hodiny

Organizační:

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové či multimediální učebně, využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

<ul style="list-style-type: none"> • poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě • rozvíjet intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. • učit se svoji práci kontrolovat, srovnávat, • učit se sebedůvěře,
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • přispívat k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. • pomáhat žákům vnímat význam matematiky v životě. • učit žáky vyjadřovat se pomocí čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> • učit se vyjadřovat výsledky svého pozorování. • s vyjadřovacími schopnostmi rozvíjet i schopnost uvažovat
---	--

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p>	<p>Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti než známka na vysvědčení. Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. Učíme práci s chybou. Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace. Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů. Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků. Srozumitelně vysvětlujeme dětem, co se mají naučit, stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vedeme žáky k ověřování výsledků</p>	<p>Vybírá a využívá pro efektivní řešení matematických problémů vhodné způsoby, metody, strategie samostatně, či v kooperaci s ostatními žáky. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení vyvozuje matematické zákonitosti. Pracuje s obecně používanými matematickými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z matematiky i ostatních oblastí. Samostatně pozoruje, na základě osvojených matematických a geometrických znalostí odhaduje výsledky a porovnává je se skutečností - hodnotí úspěch svého odhadu.</p>
----------------------------------	---	--

	<p>U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů.</p> <p>Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.</p>	
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p> <p>Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).</p> <p>Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.</p> <p>Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.</p> <p>Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.</p> <p>Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh.</p> <p>Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.</p> <p>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.</p>	<p>Osvědčené matematické postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.</p> <p>Pochopí zadaný matematický problém, promyslí a naplánuje jeho řešení, využívá k tomu matematických dovedností, vlastního úsudku a zkušeností.</p> <p>Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při tom logické a matematické postupy.</p> <p>Ověřuje prakticky správnost řešení problému.</p> <p>Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí.</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<p>Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.</p> <p>Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.</p> <p>Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.</p> <p>Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení.</p> <p>Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učíme žáky vnímat složitosti reálného světa.</p>	<p>Formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory v logickém sledu formou zápisů a náčrtů.</p> <p>Naslouchá druhým lidem, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.</p> <p>Rozumí běžně užívané základní matematické a geometrické symbolice.</p> <p>Kontroluje své výsledky s výsledky ostatních, obhajuje svá řešení a posuzuje jeho správnost.</p>
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p> <p>Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou</p>	<p>Při řešení úkolu účinně spolupracuje s ostatními.</p> <p>Spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel a příjemné pracovní atmosféry v týmu.</p>

	<p>výuku a kooperativní vyučování. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.</p>	<p>V případě nepochopení matematického problému požádá o pomoc učitele či spolužáka, též naopak umí pomoci, když je o to požádán. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení matematického úkolu.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. Vedeme žáky k věcnému řešení problémů. Jdeme příkladem - respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám</p>	<p>Respektuje základní principy chování ke spolužákům i učitelům. Respektuje přesvědčení druhých lidí. Chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové</p>	<p>Dodržuje stanovená pravidla. Používá účelně vybavení a učební pomůcky (výukový software a geometrické pomůcky) Přizpůsobuje se novým pracovním podmínkám. Respektuje a dodržuje pravidla učeben, které při výuce matematiky používá.</p>

<p>pracovní podmínky. Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). Jdeme příkladem - příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.</p>	
---	--

Podrobnější charakteristika jednotlivých období.

1. období

Cíle:

- osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka
- důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat
- využívání zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich
- prostor pro aktivní projev žáka - vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků
- grafické projevy žáka - od kresleného obrázkového názoru k náčrtům
- postupné osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití

Charakteristika

Dosažení dobrých výsledků v hodinách matematiky vyžaduje

- naučit žáky pozorně vnímat, co říká a dělá učitel a co odpovídají spolužáci
- učit žáky soustředit se na své činnosti, reagovat na upozornění učitele, vnímat práci a vyjadřování spolužáků
- pravidelným zařazováním činností do výuky dosáhnout při nich zručnosti žáků
- používat činnostních metod k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při učení
- individuální účast každého na řešení a pozorování předloženého problému
- poskytnout každému žákovi dostatečný prostor k tomu, aby měl možnost vniknout do podstaty problému, o kterém se hovoří ve vyučování
- pestré změny forem práce v průběhu roku, rozmanitost používaných pomůcek a tím dosažení zajímavosti výuky
- každodenní činnosti žáků, každodenní zpětnou vazbu mezi učitelem a žáky, to pak pomáhá učiteli vnímat a pomoci rozvíjet osobnost každého z nich
- aby vyučování matematice mělo nejen vzdělávací, ale i výchovný charakter, neboť tam kde tomu tak není, nebývá ani dobrý prospěch
- do vyučování často zařazovat úlohy, v nichž se odráží život obklopující dítě, to co dítě vidí, v čem má přímou účast, to potom snadno zařazuje do svých početních úvah a myšlenek
- časté sestavování úloh ze života samotnými žáky, neboť tvorba úloh, otázek a odpovědí napomáhá dobrému zvládnutí učiva
- propojování výuky matematiky s ostatními předměty, zvláště s prvoukou
- Při vyučování matematice v prvním období základního vzdělávání chceme vždy při probírání určitého učiva dát žákům první pojetí daného problému a motivovat je :
 - užitím názorných pomůcek a konkrétnizací je dovést postupně k pochopení problému, který je dán novou učební látkou
 - provádět třídění a srovnávání naučených vědomostí s vědomostmi již osvojenými
 - provádět cvičení s praktickým užitím získaných vědomostí
 - nechat žáky samostatně vymýšlet slovní úlohy, které vycházejí z jejich zkušeností
 - provádět cvičení k zautomatizování určité početní operace
 - nechat žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního výkonu

Látku pro ústní počítání je třeba volit tak, aby přispívala k dosažení dobrého zvládnutí učiva.

V prvním období základního vzdělávání necháváme žáky pokud možno matematické poznatky za pomoci přímé účasti učitele při učení objevovat a formulovat je svými slovy. Učitel pak matematický pojem upřesní a správně ho formuluje.

Na co je třeba upozornit, je časté zařazování počítání z paměti a to po celé první období základního vzdělávání. Při počítání s malými čísly by nikdy nemělo být počítání z paměti nahrazováno písemným počítáním.

Po celé první období se v matematice kladou základy počítání z paměti. Žáci se učí způsoby pamětného sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 100 i do 1000. Počítání slovních úloh z paměti je třeba vždy spojovat s vysvětlením žáka, jak k výsledku dospěl. V průběhu 1. – 3. ročníku je třeba, aby každý žák vyřešil mnoho jednoduchých slovních úloh. To není možné realizovat tehdy, když bychom přitom měli vyžadovat klasické zápisy každé úlohy. Při řešení slovních úloh z paměti může žák používat konkrétní názor, náčrt, náčrt a jiné svoje zobrazení a z něho formulovat výsledek a vysvětlit, jak k němu dospěl. U celé řady slovních úloh řešených činnostně z paměti mohou žáci objevit několik způsobů řešení úlohy. Zájem žáků o počítání z paměti se dobře probouzí vhodnou motivací a poznáním, že je v jeho schopnostech úlohy řešit.

2. období

Cíl:

Při vyučování matematiky v druhém období základního vzdělávání chceme vždy při probírání určitého učiva

- motivovat žáky:
- užitím názorných pomůcek a konkretizací je dovést k pochopení problému
- provádět srovnávání nových poznatků s vědomostmi již osvojenými
- provádět cvičení s praktickým využitím získaných vědomostí
- nechat žáky samostatně vymýšlet slovní úlohy, vycházející z jejich zkušeností
- provádět cvičení k zautomatizování určité početní operace
- nechat žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního algoritmu
- pamětné početní úkony volit tak, aby přispívala k zvládnutí učiva

Charakteristika:

Dosažení dobrých výsledků v hodinách matematiky vyžaduje

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech- odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití, k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace

1. období - žák	2. období-žák	Učivo
1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly • písemné algoritmy početních operací

	<p>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</p> <p>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímk v rovině osově souměrné útvary
4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		

	M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost
--	--	---

Vzdělávací oblast : **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**Předmět : **MATEMATIKA**Ročník : **1.**Časová dotace : **5 HODIN**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-3-1-01	Spočítá prvky daného souboru. Vytvoří skupinu s daným počtem prvků Podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně. Porovnává soubory (i bez počítání) Využívá univerzální modely čísel.	Přirozená čísla 1-20.		ČJL: Psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet hlásek. Čtení slovní úlohy s porozuměním. Rozšiřující učivo: Komutativnost sčítání, Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku. Další náměty do výuky: Praktické úkoly s využitím základních jednotek délky. Propedeutika zlomku,
M-3-1-02	Napíše a přečte číslice. Doplní chybějící čísla v řadě. Porovnává čísla, používá znaky rovnosti, a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel.	Číslice 0-9, čísla 0-20 Znaky <, >, =	Finanční gramotnost: pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	
M-3-1-03	Využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní čísla. Správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	Číselná osa.		
M-3-1-04	Sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku	Číselný obor 0-10, 10-20.		

M-3-1-05	Řeší a tvoří úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku. Řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „ $o \times$ více(méně).“	Práce s textem slovní úlohy	EV - Vztah člověka k prostředí (náš životní styl - spotřeba věcí v rodině, škole).	vztah části a celku.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-3-2-01	Čte a nastavuje celé hodiny. Orientuje se ve struktuře času.	Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok.		
M-3-2-02	Zaznamenává jednoduché situace souvisejících s časem pomocí tabulek a schémat	Tabulky a schémata.		
M-3-2-03	Doplní zadanou tabulku. Orientuje se v jednoduchých schématech.			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01	Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklad těchto útvarů ve svém okolí. Rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí. Orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy. Pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary.	Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec. Orientace v prostoru: před, za vpravo, vlevo, nahoře, dole.		ČJL: Vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou čtvercové síti) Rozšiřující cvičení: Prostředí sirkových obrázců. Plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí.
M-3-3-02	Porovná rovinné útvary stejného typu podle velikostí. Porovná tělesa stejného typu podle velikostí. Odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek.	Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší. Délka úsečky. Poměrování úseček.		Další náměty do výuky. Skládání origami. Parketování daných obdélníků.

Předmět : **MATEMATIKA**
 Ročník : **2.**
 Časová dotace : **5 HODIN**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-3-1-01	Používá přirozená čísla k modelování situací běžného života. Samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel.	Přirozená čísla 1-100. Počítání s penězi. Peníze : způsoby placení.		ČJL: Orientace v textu, práce s knihou. Čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací odpověď na otázku. Rozšiřující učivo: Komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání. Grafické znázornění slovních úloh. Další náměty do výuky: Propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třtina. Modelování násobení a dělení na různých souborech. Poznámka: Učitel používá pojmy sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.
M-3-1-02	Zapisuje a čte čísla v daném oboru. Počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá lichá čísla. Porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze).	Číselný obor 0-100. Lichá a sudá čísla.	Finanční gramotnost: pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	
M-3-1-03	Zobrazí číslo na číselné ose. Využívá číselnou osu k porovnání čísel.	Řád jednotek a desítek.		
M-3-1-04	Orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti. Násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek.	Násobilka 2, 3, 4, 5, 10. Součet a rozdíl.		
M-3-1-05	Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení. Řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“.	Strategie řešení úloh z běžného života.		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-3-2-01	Čte časové údaje na různých typech hodin,	Časové údaje: čtvrt hodiny, půl	VMEGS- Evropa a svět nás	Rozšiřující učivo:

	orientuje se v kalendáři. Sleduje různé časové intervaly. Používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi.	hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina.	zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - zkušenosti s časovými údaji při cestování).Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů - odlišnosti při vážení a měření.	Časové tabulky. Poznámka: Časové intervaly volí učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku.
M-3-2-02	Zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat. Provádí odhady délky a množství.	Měření délky, hmotnosti, objemu. Jednotky: centimetr, litr, kilogram.		
M-3-2-03	Navrhne a použije tabulku organizaci údajů. Třídí soubor objektů.	Tabulková evidence zadaných údajů.		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01	Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí. Rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí. Pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání.	Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka. Tělesa: kužel, jehlan		Rozšiřující učivo: Kružnice, hranol, shodnost útvarů. Další náměty do výuky: Využití čtverečkovaného papíru. Využití počítačových programů pro matematiku na I. stupni ZŠ
M-3-3-02	Změří délku úsečky, používá jednotky délky. Provádí odhad délky úsečky.	Práce s pravítkem. Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr.		

Vzdělávací oblast : **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**Předmět : **MATEMATIKA**Ročník : **3.**Časová dotace : **5 HODIN**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-3-1-02	Zapisuje a čte čísla v daném oboru. Počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách. Porovnává čísla.	Číselní obor 0-1 000 Rozklad čísla v desítkové soustavě.		<p>ČLJ</p> <p>Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědi, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost.</p> <p>Rozšiřující učivo: Pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel). Aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních.</p>
M-3-1-03	Zobrazí číslo na číselné ose a jejich úsecích. Využívá číselnou osu k porovnání čísel.	Číselná osa - nástroj modelování.	Finanční gramotnost: - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz	
M-3-1-04	Rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce. Sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta. Násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků. Násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky. Násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel. Používá závorky při výpočtech.	Zápis čísla v desítkové soustavě. Násobilka 6, 7, 8, 9. Nejbližší a vyšší násobek čísla.		
M-3-1-05	Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení. Řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu x více (méně) a xkrát více (méně). Ovládá jednoduché řešitelské strategie.	Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	EV - vztah člověka k prostředí (náš životní styl-spotřeba energie ve spojení s „o x více(méně)“ a „xkrát více (méně)“).	
M-3-2-01	Využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života.	Jízdní řády.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	
M-3-2-02	Eviduje složitější statistické i dynamické situace pomocí slov a tabulek.	Teplota, teploměr, stupeň celsia. Evidence sportovních výkonů.	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování	Rozšiřující učivo: Čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek. Pozorování závislostí a jejich vlastností. Využití specifických, počítačových programů pro

M-3-2-03	Čte a sestavuj tabulky násobků. Doplň chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání.	Tabulka jako nástroj pro řešení úloh.	kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - tabulky cen produktů z reklamních letáků).	matematiku na 1.stupni ZŠ. Využití tabulkového procesoru (např. excel). Poznámka: Učitel používá zjednodušený model jízdního řádu.
GEOMETRI V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01	Rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí. Třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí. Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání.	Klasička trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný). Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník). Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku.		Rozšiřující učivo: Pravouhlý trojúhelník. Osa souměrnosti útvarů v rovině. Využití počítačových programů pro geometrii na 1.stupni ZŠ.
M-3-3-03				

Vzdělávací oblast : **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
Předmět : **MATEMATIKA**
Ročník : **4.**
Časová dotace : **4 HODINY**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-5-1-01	• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;	• Komutativnost a asociativnost		ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí,
M-5-1-02	• čte a zapisuje čísla v daném oboru;	• Číselný obor 0 - 1 000 000	Finanční gramotnost:	

	<ul style="list-style-type: none"> počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích; sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru); používá římské číslice při zápisu čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Římské číslice Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi sestaví jednoduchý osobní rozpočet uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti 	<p>čtení s porozuměním, dějová posloupnost.</p> <p>Rozšiřující učivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> znázornění celého záporného čísla na číselné ose kmenové zlomky v kontextu části
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulatoru; 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledku Práce s kalkulatorem 		
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“; 	<ul style="list-style-type: none"> Matematizace reálné situace 	EV - Vztah člověka k prostředí (naše obec - využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)	
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku 	<ul style="list-style-type: none"> Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina 	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	Další náměty do výuky: <ul style="list-style-type: none"> skládání origami mozaiky krájení dortu, pizzy zlomkovnice

	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení a tvorba slovních úloh k určení poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku 		
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> porovná zlomky se stejným jmenovatelem (polovina, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 	<ul style="list-style-type: none"> Čitatele, jmenovatele, zlomková čára 		Další náměty do výuky: <ul style="list-style-type: none"> mozaiky krájení dortu, pizzy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady sběru a třídění dat 	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět - sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)	AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků.
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram; 	<ul style="list-style-type: none"> Strukturovaná tabulka Sloupkové diagramy 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady rýsování; narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady rýsování Rýsování jednoduchých rovinných útvarů Čtvercová síť 		Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu Další náměty do výuky:

				- využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr Grafické sčítání a odčítání úseček Obvod mnohoúhelníku 		
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; určí vzájemnou polohu přímek v rovině; 	<ul style="list-style-type: none"> Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice 		
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; používá základní jednotky obsahu; 	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky obsahu: mm², cm², m² 		
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích; 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost rovinného útvaru 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady 	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - skupinová práce žáků)	Rozšiřující učivo: <ul style="list-style-type: none"> algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy

				z mezinárodní soutěže Klokán.
--	--	--	--	-------------------------------

Vzdělávací oblast : **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
 Předmět : **MATEMATIKA**
 Ročník : **5.**
 Časová dotace : **5 HODIN**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru; počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; písemně odčítá dvě přirozená čísla; písemně násobí až čtyřciferným činitelem; písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 - miliarda Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 		<p>ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním.</p> <p>AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větších, menších.</p> <p>Rozšiřující učivo: - vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100</p>

M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; • provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulačtoru; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování 	Finanční gramotnost- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním. AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší. Rozšiřující učivo: - vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace; 	<ul style="list-style-type: none"> • Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi 	EV - Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady - komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)	
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 		Další náměty do výuky: - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice

				Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje 	<ul style="list-style-type: none"> Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) 		
	<ul style="list-style-type: none"> znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí - 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky 	EV - Vztah člověka k prostředí: globální oteplování	Další náměty do výuky: - pozorování a měření
M-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin 	<ul style="list-style-type: none"> Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) 	VMEGS -Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů - odlišnosti při vážení a měření)	Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.
M-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí - 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky 	EV - Vztah člověka k prostředí: globální oteplování	Další náměty do výuky: - pozorování a měření
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> vybírání z textu data podle zadaného kritéria; 	<ul style="list-style-type: none"> Statistické údaje a jejich reprezentace 	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů	AJ: Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí. Rozšiřující učivo: - další typy diagramů

			mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediálních sdělení)	Další náměty do výuky: - využití tabulkového kalkulátoru ke zpracování dat
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta; 	<ul style="list-style-type: none"> Kruhový diagram Finanční produkty: úspory 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravouhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 		Další náměty do výuky: - slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu - velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.) - geometrie a výtvarné umění - využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou; 	<ul style="list-style-type: none"> Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem 		
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná; 	<ul style="list-style-type: none"> Složené obrazce ve čtvercové síti 		Další náměty do výuky: - origami ve čtvercové síti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je. 	<ul style="list-style-type: none"> Magické čtverce, pyramidy, sudoku 	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Rozšiřující učivo: - zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy

5.3 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robot VEX 123
- robot VEX GO
- robot EMA

učební plán

roč.	Téma	hodiny	nutné k naplnění RVP	je třeba počítač	nutný nákup pomůcek
4.	<u>Ovládání digitálního zařízení</u>	10	A	A	A
	<u>Práce ve sdíleném prostředí</u>	6	A	A	
	<u>Základy robotiky se stavebnicí</u>	8		A	
	<u>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</u>	9	A		
5.	<u>Úvod do práce s daty</u>	4	A	A	
	<u>Základy programování - příkazy, opakující se vzory</u>	6	A	A	
	<u>Úvod do informačních systémů</u>	3	A		
	<u>Základy programování - vlastní bloky, náhoda</u>	7	A	A	
	<u>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</u>	7	A		
	<u>Základy programování - postavy a události</u>	6	A	A	

Časová:

ICT je realizována ve 4. a 5. ročníku.

4. a 5. roč.	celkem
1 + 1	2

Organizační:

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 5. ročníku. Výuka probíhá v budově školy v učebnách vybavených počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho až dva žáky“. Z tohoto důvodu se třídy dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic. Dále využíváme chromebooky a robotické stavebnice.

Cíle vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

KOMPETENCE K UČENÍ	Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).	Aktivně vyhledávat a třídit informace, jejich propojování a systematizaci. Pokoušet se o samostatné pozorování a porovnávání získaných výsledků. Poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok. Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.
---------------------------	---	--

	<p>Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.</p> <p>Učíme žáky k práci s chybou</p> <p>Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.</p> <p>Jdeme příkladem - neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.</p>	
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p> <p>Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“.</p> <p>Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.</p> <p>Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.</p> <p>Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.</p> <p>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.</p>	<p>Vnímat problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti.</p> <p>Seznámit se s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.</p> <p>Ověřovat si správnosti řešení problému.</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<p>Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.</p> <p>Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení.</p> <p>Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.</p> <p>V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi.</p> <p>Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.</p> <p>Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.</p> <p>Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).</p> <p>Jdeme příkladem - „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností. Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.</p>	<p>Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události.</p> <p>Využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.</p>

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p> <p>Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích.</p> <p>Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků.</p> <p>Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci..</p> <p>Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.</p> <p>Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.</p> <p>Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.</p> <p>Jdeme příkladem - vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.</p>	<p>Schopnost pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací.</p> <p>Stanovení pravidel pro činnost skupiny a smaja o jejich dodržování.</p> <p>Posilování sebedůvěry v sebe a svůj samostatný rozvoj.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</p> <p>Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.</p> <p>Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.</p> <p>Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.</p> <p>Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.</p> <p>Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům.</p>	<p>Na základě příkladů z historie učit se respektovat přesvědčení druhých lidí.</p> <p>Chápat základní vztahy v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech.</p> <p>Umět vidět význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.</p>

	<p>Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů - s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.</p> <p>V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.</p> <p>Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.</p> <p>Jdeme příkladem - respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví.</p> <p>Respektujeme osobnost žáka, jeho práva a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.</p>	
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p> <p>Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivity jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce.</p> <p>Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.</p> <p>Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.</p> <p>Jdeme příkladem - písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.</p>	<p>Být si vědom možných zdravotních a hygienických rizik při práci a vést žáky k jejich eliminaci.</p> <p>Učit se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit hledat vlastní postup.</p>

Tematické celky

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/ C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2

<p>Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program</p>	<p>C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“</p>
<p>Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa</p>	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně)

Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 7, C: Hodina „Já a počítačový svět“ C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Základy robotiky se stavebnicí

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu
Zdroje robotická stavebnice LeGO WeDo 2.0 učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo pro 1. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí - události Ovládání pomocí senzoru	Odkaz na učivo ve zdrojích Aktivita 1 - Jednoduchý robot Aktivita 1 - Jednoduchý robot Aktivita 2 - Ventilátor Aktivita 3 - Kolotoč Aktivita 4 - Nákladní výtah Aktivita 5 - Závora
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtruujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnutí postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování - vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	

Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování - postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT**5.4.1 Prvouka****5.4.2 Vlastivěda****5.4.3 Přírodověda****Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipován pouze pro I. stupeň základního vzdělávání. V 1., 2. a 3. ročníku má název **Prvouka**, ve 4. a 5. ročníku **Vlastivěda a Přírodověda**.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme se** žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá

pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Časová dotace : Člověk a jeho svět

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem
Prvouka	1	2	2			5
Vlastivěda				2	2	4
Přírodověda				1	2	3

+ disponibilní část

Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy - v blízkém okolí školy, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit, besedy, muzeí, planetária atd.

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy ve vzdělávací oblasti: Člověk a jeho svět

KOMPETENCE K UČENÍ	<p>Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p> <p>Podporujeme samostatnost a tvořivost.</p> <p>Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.</p> <p>Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.</p> <p>Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).</p> <p>Učíme práci s chybou.</p> <p>Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.</p> <p>Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.</p>	<p>Učivo si osvojuje na praktických příkladech, demonstračních pokusech, motivačních hrách a při procházkách přírodou.</p> <p>Využíváním vlastních zkušeností a prožitků hledá pozitivní vztah k učení o společnosti a přírodě.</p> <p>Poznává místo a zemi v níž žije, pojmenovává lidské výtvoř, které nás obklopují, orientuje se v čase. Poznatky zařazuje do vzájemných souvislostí.</p> <p>Objevuje nové skutečnosti v oblasti živé a neživé přírody.</p> <p>Orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů. Má radost a uspokojení z objevování z dosaženého výsledku.</p> <p>Orientuje se ve světě informací, zvládá základní způsoby jejich získávání v encyklopediích a knihách, dále jejich</p>
---------------------------	--	---

		zpracování a používání. Utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.</p> <p>Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování.</p> <p>Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit.</p> <p>Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.</p> <p>Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.</p> <p>V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.</p> <p>Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.</p> <p>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škol</p>	<p>Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni.</p> <p>Rozlišuje na koho je vhodné se v případě potřeby obrátit s problémem (šikanování, týrání).</p> <p>Rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi uplatňuje způsoby bezpečného chování, dokáže odmítnout návrhy a lákání cizích osob.</p> <p>Kriticky myslí, vede diskuse při řešení konkrétních problémových situací, učí se třídit a obhájit své názory.</p> <p>Získané vědomosti a dovednosti využívá k objevování různých variant řešení zadaných úkolů v oblasti společnosti, přírody, kultury, techniky a zdraví.</p>

<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p>	<p>Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti. Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.</p>	<p>Rozšiřuje si slovní zásobu týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví. Pojmenovává pozorované skutečnosti v rodině, přírodě, doma a v okolí, ve škole, v obci, zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Komunikuje bezproblémově se svými spolužáky i s dospělými lidmi, umí se dohodnout při skupinové práci v týmech, např. při pokusech v přírodovědě, vycházkách v okolí školy nebo obci.</p>
--	---	--

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.</p> <p>Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.</p> <p>Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.</p> <p>Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.</p> <p>Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.</p> <p>Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.</p> <p>Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.</p>	<p>Vnímá lidi a vztahy mezi nimi, všímá si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů.</p> <p>Má kladný vztah k místu bydliště a postupně rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi, jako budoucí občan demokratického státu.</p> <p>Poznává, jak se lidé sdružují a vytvářejí kulturu.</p> <p>Sleduje vliv lidské činnosti na přírodu a přispívá k ochraně přírody a prostředí, ve kterém žije.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňují své práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</p> <p>V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec.</p> <p>Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví.</p> <p>Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.</p> <p>Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.</p> <p>Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.</p> <p>Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.</p>	<p>Utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, hledá možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně.</p> <p>Rozvíjí a přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.</p> <p>Poznává a chápe rozdíly mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p> <p>Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si</p>	<p>Používá účinně vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné podmínky.</p> <p>Poznává vše, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.</p>

	<p>pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce. Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých. Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.</p>	<p>Poznává podstatu zdraví i příčin nemocí, upevňuje preventivní chování, účelně rozhoduje a jedná v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a zdraví i bezpečnosti druhých.</p>
--	---	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (předmětu Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda)

1. období -žák	2. období-žák	Učivo
1. MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich</p>	<p>Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy Obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky</p>

význam		
2. LIDÉ KOLEM NÁS		
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p>ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p> <p>ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emočnosti; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky • kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
3.LIDÉ A ČAS		
	<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí,

<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p> <ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
4. ROZMANITOST PŘÍRODY		
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v způsobení organismů prostředí</p> <p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam • Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

	<p>ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p> <p>ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy • rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijatelná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před • infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování

		<p>v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	--	--

5. 4. 1 PRVOUKA Charakteristika

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV.

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení pravidelné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět však především žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků, vztahů a způsobností, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy.

Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné

předměty, rostliny nebo zvířata. Pěstuje tak u nich jak základy uvědomování si vlastní individuality (individuální výlučnosti), tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá prvouka cestu k utváření základních potřebných životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to je výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Obsah:

Prvouka je koncipována jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat, ale ve své podstatě tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

Znamená to, že učivo prvouky není striktně rozděleno do jednotlivých ročníků a učitel sám vybírá a sestavuje ve shodě se svými pedagogickými záměry, svými zkušenostmi, případně používanými učebnicemi z konkrétních témat souvislý program vzdělávání.

Základním principem členění učiva prvouky je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty, a žák - člověk, který přírodou v jejích proměnách "prochází", učí se jí rozumět, chránit ji, žít v ní.

Výuka logicky začíná s poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejznámější a nejbližší (Moje rodina, Domov, Naše obec) nebo ho od vstupu do školy významně ovlivňují (Jsem školák, Práce a volný čas, Zdraví, nemoc, denní režim, osobní hygiena, první pomoc, Osobní bezpečí ap.). Postupně s opakováním a rozšiřováním "základních" témat se dochází k tématům obecnějším a k námětům méně známým.

Výběr učiva se řídí i dalšími skutečnostmi, jako je umístění školy, realita nejbližšího okolí, její proměny ap. Do výběru učiva se promítá i úroveň a zájem žáků, jejich zkušenosti a postupné vývojové a rozvojové změny, které navozují i zdůvodňují opakovaný návrat k některým tématům, k jejich rozvíjení a uplatňování v nových vztazích, stejně jako možné využití rozšiřujícího učiva.

Osnovy tvoří obsahový rámec, v němž učitel v každodenním styku se žáky rozhoduje o konečném výběru učiva, o prostoru, který jednotlivým námětům věnuje, o možném obohacení učiva o rozšiřující náměty, případně o zdůvodněné redukci tématu.

Osvojování učiva prvouky je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich "napodobování" a rozvíjení v modelových hrách (scénkách), výměna zkušeností a zážitků žáků apod. Učitel má možnost doporučené činnosti dále doplňovat, dotvářet a

rozvíjet.

Významnou roli ve výuce prvouky hraje také schopnost učitele (školy) vytvářet vhodný pracovní režim a klima, které by žákům umožnily ověřit si vlastní poznatky a dovednosti v praxi a sladit základní životní potřeby a fyziologické funkce s realitou výuky i života školy. Takové podmínky a vztahy vedou k atmosféře důvěry, dávají možnost ptát se, porovnávat zkušenosti, nalézat pochopení pro vlastní pohled na objevování světa, pro osobní problémy apod. V tomto směru je velmi důležitá i spolupráce učitele s rodiči žáků a dalšími výchovnými pracovníky (na škole i mimo školu).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

• učitel	• ák
<ul style="list-style-type: none"> • • • učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase • na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných, ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory • učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí • vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků • dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví • naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby: • si osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm, chápali ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro ně mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující, • se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých, • si osvojili potřebné základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientovali se v potřebných souvislostech a samostatně nebo za pomoci dospělých je využívali v každodenním životě, • si osvojili základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro příjemný odpočinek a naplnění volného času, • chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postavených na těchto vztazích, • hledání a objevování nového pro ně bylo přirozené a ve všech činnostech spojených s poznáváním i ověřováním poznatého nalézali radost a uspokojení.

Předmět: PRVOUKA

Ročník: 1.

Časová dotace: 1 hodina

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVZ ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TEMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY.
1.MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-3-1-01	<p>Žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy.</p> <p>Orientuje se v budově školy, Zná jméno třídní učitelky a ředitele školy.</p> <p>Chová se ukázněně ve škole i mimo školu.</p> <p>Dokáže se připravit na vyučování, udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce.</p> <p>Dbá na bezpečnost při cestě do školy.</p> <p>Pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí.</p> <p>Zvládne cestu ze školy domů.</p> <p>Zná riziková místa a situace</p> <p>Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy.</p>	<p>Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy.</p> <p>Město - její části, poloha v krajině, dopravní síť.</p>	<p>OSV :</p> <p>osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání)</p> <p>sebezpoznání a sebeuvědomění se</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <p>sociální rozvoj - poznávání lidí</p> <p>mezilidské vztahy.</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
2.LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-3-2-01	<p>Vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku</p> <p>vypráví o práci rodičů.</p> <p>Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit.</p>	<p>Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny,</p> <p>příbuzenské a mezigenerační vztahy.</p> <p>Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie.</p> <p>Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla</p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola - výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu</p> <p>Výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p>

	Hovoří o chování v rodině. Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni. Ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce. Rozliší nesprávné chování jiných i u sebe.	slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality. Přirozené vyjadřování citů ve vztahu k sobě i k okolí; Rovnoprávné postavení mužů a žen. Vánoce, Velikonoce - téma rodiny, známých a přátel, slušné a zdvořilé chování; Lidové zvyky,	ohleduplnost. EGS - Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur MKV -Kulturní diference. Etnický původ - poznávání etnických skupin	Výtvarná výchova Pracovní výchova
3. LIDÉ A ČAS				
Čjs-3-3-01	Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, denní režim, roční období, kalendář. Současnost a minulost v našem životě- průběh lidského života. Chování v prostředí hypermarketů. Rozumné zacházení s penězi. Ukázněnost při výběru zboží.		Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova
4. ROZMANITOST PŘÍRODY				
Čjs-3-4-01	Pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích. Rozliší den a noc. Rozpozná roční období, zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období. Popíše základní části rostliny. Určí základní podmínky pro život rostlin, pozná dané rostliny. Vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků.	Rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy. Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi. Vesmír a Země - den a noc, roční období.	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí	

	<p>Porovná chování živočichů v závislosti na ročním období.</p> <p>Vymezí živočichy domácí a volně žijící.</p> <p>Zná domácí zvířata a názvy jejich mláďata.</p> <p>Dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm.</p>			
ČJS-3-4-02	<p>Třídění věcí podle nápadných určujících znaků.</p> <p>Pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál.</p>	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, porovnávání látek.		
5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJY-3-5-01	<p>Učí se a dodržovat základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC).</p> <p>Zná základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod.</p> <p>Dodržuje režim dne.</p> <p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>Rozpozná základní části lidského těla.</p> <p>Zná názvy běžných onemocnění.</p>	<p>Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy.</p> <p>Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba potravin, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné.</p>	Zdravé zuby	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
ČJS-3-5-02	<p>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (ovládá chůzi po</p>	<p>Nebezpečí kolem nás -co v různém prostředí ohrožuje lidské zdraví (dětská</p>		Český jazyk

	<p>chodníku, využívá podchodu a nadchodu, zná zásady bezpečného přecházení, umí používat světelných signálů pro chodce, zná zásady bezpečného chování v dopravních prostředcích, používá přilby na kolo).</p> <p>Pozná bezpečná místa pro hry (sáňkování, lyžování, míčové hry).</p> <p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (ovládá chůzi po chodníku, využívá podchodu a nadchodu, zná zásady bezpečného přecházení, umí používat světelných signálů pro chodce, zná zásady bezpečného chování v dopravních prostředcích, používá přilby na kolo).</p> <p>Pozná bezpečná místa pro hry (sáňkování, lyžování, míčové hry).</p>	<p>hřiště, parky, sporty, obchody, veřejná doprava apod.)</p> <p>Osobní bezpečí - krizové situace-sporty - bezpečnost, ochrana zdraví; Vhodná a nevhodná místa pro různé sporty a hry. Bezpečné chování v rizikovém prostředí. Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní znaky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích.</p>		<p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
ČJS-3-5-03	<p>Odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná.</p> <p>V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi (dokáže přivolat pomoc např. při nevolnosti nebo úrazu dospělého), zná čísla tísňových volání a nacvičuje jejich používání, ví, že se nesmí zneužívat.</p> <p>Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.</p>		
ČJS-3-5-04	<p>Dokáže se chovat bezpečně v nouzové</p>	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení</p>		

	situaci, umí vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc (např. pozdní příchod do školy a děti nejsou ve třídě, náhodné uzamčení v šatně nebo ve třídě). Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	s nimi spojená, požáry (příčiny a prevence vzniku požárů), ochrana a evakuace při požáru.		

Předmět: Prvouka
 Ročník: 2.
 Časová dotace: 2 hod. týdně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVZ ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TEMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY.
1.MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-3-1-01	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy. Žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště. Bezpečně zvládá pohyb po budově školy. Připravuje se na vyučování podle rozvrhu. Pamatuje si adresu svého bydliště a telefon.	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště. Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy.	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj(rozvoj schopností poznání) sebezpoznaní a sebeuvědomění se, seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy .	Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní

				výchova
ČJS-3-1-02	Zná nejdůležitější části svého města. Umí určit polohu města. Zná některé význačné budovy.	Náš domov - město, vesnice, domov. Části města. Místní krajina.		
2. LIDÉ KOLEM NÁS				

ČJS-3-2-01	<p>Vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí. Uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost. Seznámí se se školním řádem a respektuje ho. Samostatně rozlišuje zásady správného chování. Slušně požádá o pomoc a poděkuje. Dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy. Konkretizuje svá práva a povinnosti. ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Učí se obhajovat své názory. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<p>Rodina - postavení jedince, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny. Soužití lidí - mezilidské vztahy, principy demokracie</p>	<p>MKV - Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině) – Princip sociálního smíru a solidarity VDO - Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě - tvorba Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) MKV - Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení)</p>	<p>Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova</p>
Čjs-3-2.02	<p>Vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání. Pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy. Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí. Je schopen komunikovat s prodávčem. Zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží. Poznává význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.)</p>	<p>Rodina - práce fyzická a duševní, zaměstnání. Soužití lidí - obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým. Nakupujeme - chování v obchodech s obsluhou a v samoobslužných velkoobchodech; simulace situací hrou. Technika a lidská práce;</p>		<p>Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní</p>

		Vývoj, pokrok, řemesla		výchova
3. LIDÉ A ČAS				
ČJS-3-3-01	Orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok posoudí posloupnost včera, dnes, zítra, rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt. Vyznačí čas na digitálním displeji. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období..		Český jazyk Matematika Tělesná výchova
ČJS-3-3-02	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. Interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	Naše vlast v minulosti - rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; pojmenuje některé rodáky či jiné osobnosti; interpretuje některé pověsti a báje; živá vypravování pamětníků		Výtvarná výchova Pracovní výchova
ČJS-3-3-03	S přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti. Seznámí se s významnými postavami českých dějin. Poznává významné památky a památky v okolí bydliště (Hradčany, Hazmburk, Říp, Libochovice, památník Terežín). Pojmenuje některé kulturní či historické památky města Bohušovice nad Ohří.	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života, státní svátky významné dny. Regionální památky - péče o památky. Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast. rodný kraj.		
4. ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Rozliší a porovná chování živočichů	Lidé, příroda a čas - využití časových údajů při řešení různých situací v denním životě. (třídění kartiček s názvy		

	v závislosti na ročním období zná jejich význam pro člověka.	měsíců, ročních dob, dnů v týdnu). Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi.		
ČJS-3-4-02	<p>Určí a roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. Pozná dané rostliny ve známé lokalitě. Opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích. Popíše jednotlivé části těla. Dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě. Rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka. Zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny. Chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata. Zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) Zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky . Aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí</p>	<p>Rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby, a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka. Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí. Rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů. Likvidace odpadů, živelné pohromy. Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi.</p>	<p>EV - Ekosystémy (les, louka, pole, rybník) EV - Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) EV - Základní podmínky života</p>	<p>Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova</p>
ČJS-3-4-03	Provádí jednoduché pokusy, pozoruje a	Životní podmínky - rozmanitost		

	upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách.	podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí.		
5. ČLOVĚKA JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-3-5-01	<p>Dodržuje základní hygienické návyky. Orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku. Zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví.</p> <p>Shromáždí a porovná kladné a záporné poznatky ve vztahu ke zdraví.</p> <p>Zná základní části lidského těla .</p> <p>Upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo.</p> <p>Rozlišuje nemoc a úraz.</p>	<p>Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince.</p> <p>Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné i nepřenositelné.</p>		<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
ČJS-3-5-02	<p>Rozlišuje dopravní prostředky - auto, vlak apod.</p> <p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Respektuje pravidla silničního provozu.</p> <p>Pojmenuje důležité dopravní značky.</p> <p>Dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště. Rozpozná nebezpečí různého charakteru. Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.</p> <p>Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p>	<p>Osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru,</p> <p>Bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)</p>		

	Důsledně dbá na uplatňování pravidel účastníků silničního provozu (zvládá chůzi po krajnici, umí přejít bezpečně přes železniční přejezd, zná nebezpečí za snížené viditelnosti - vidět a být viděn - reflexní materiály, důsledně používá přilbu na kolo). Zná a umí pojmenovat základní část a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty.			
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje - bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby. Dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Učí se zachovat rozvahu a klid, nezmatkuje.	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku.		Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova
ČJS-3-5-04	Poslechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi.	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém.		

Předmět: Prvouka
 Ročník: 3.
 Časová dotace: 2 hod. týdně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVZ ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TEMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY.
1.MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-3-1-01	<p>V případě potřeby telefonicky přivolá pomoc záchranné služby, policie, hasičů.</p> <p>Uvědomuje si nebezpečí osamocného pohybu v krajině - srážy, vodní toky, rozsáhlost lesů.</p>	<p>Domov - prostředí domova, místo , kde žiji.</p> <p>Škola - okolí školy, bezpečná cesta do školy</p> <p>Chování lidí - rizikové situace, rizikové chování.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>osobnostní rozvoj(rozvoj schopností poznání)</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p>
ČJS-3-1-02	<p>Určí hlavní světové strany podle kompasu.</p> <p>Určí světové strany na mapě, odůvodní význam barev na mapě.</p> <p>Orientuje se na mapě České republiky a zná státy, s kterými ČR sousedí.</p> <p>Ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky a plochy, silnice, železniční trať, lesní a rekreační oblasti na mapě a uvede jejich názvy.</p> <p>Správně pojmenuje naše hlavní město, prezidenta .</p> <p>Zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště.</p> <p>Předává a třídí zkušenosti ze svých cest po ČR .</p>	<p>Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému.</p> <p>ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.</p> <p>Evropa a svět, kontinenty, evropské státy, EU, cestování.</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické-obsah, grafika, vysvětlivky.</p>		<p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>

ČJS-3-1-03	<p>Vnímá pracovní, rekreační, kulturní a sportovní možnosti obce.</p> <p>Vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p> <p>Uvědomuje si působení člověka na krajinu a životní prostředí.</p> <p>Rozpozná objekty živé a neživé přírody od umělých.</p> <p>Rozezná rozdíl mezi venkovským a městským prostředím.</p> <p>Popíše základní činnosti člověka v krajině a jejich vliv na životní prostředí.</p> <p>Projevuje snahu přispět ke zlepšení prostředí doma.</p>	<p>Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajina na život lidí působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany.</p> <p>Regiony ČR- vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod.</p>		<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
2. LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-3-2-01	<p>Uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti jako bezpečné místo pro něj.</p> <p>Projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí a událostí, umí o nich vyprávět, znázorňovat je kresbou, dramatickou scénkou apod.</p> <p>Orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu - použít stavebnici bytu.</p> <p>Chrání své osobní údaje před cizími lidmi.</p>	<p>Rodina - postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání.</p> <p>Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, společný „evropský dům“.</p> <p>Právo a spravedlnost- základní lidská práva a práva dítěte. Práva a povinnosti žáků školy.</p>	<p>VDO - občanská společnost a škola</p> <p>VDO - občan, občanská společnost, stát</p> <p>MKV - princip sociálního smíru a solidarity - kulturní diference</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>

	<p>Na základě vlastních zkušeností vyvozuje vztahy mezi lidmi: láska, přátelství, vzájemná pomoc a úcta, respektování názoru druhých.</p> <p>Akceptuje práva a povinnosti členů rodiny, podílí se na chodu domácnosti.</p> <p>Objasní základní shody a rozdíly mezi lidmi, potřebu solidarity a charity.</p> <p>Snaží se ve svém okolí rozpoznat chování, které nelze tolerovat a které porušuje základní lidská práva.</p> <p>Vytváří si pozitivní vztahy ke spolužákům.</p>			
ČJS-3-2-02	<p>Posoudí nejrozšířenější činnosti lidí, vysvětlí, v čem spočívají .</p> <p>Orientuje se v základní síti obchodů a služeb.</p> <p>Přiměřeně věku zachází s penězi.</p> <p>Samostatně zařizuje jednoduché záležitosti.</p> <p>Navrhuje některé možnosti sportovního a kulturního využití v obci.</p>	<p>Právo a spravedlnost - protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, včetně nároku na reklamaci, soukromé vlastnictví duševních hodnot.</p> <p>Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné.</p> <p>Hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti. Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení.</p> <p>Kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura.</p>		<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
3. LIDÉ A ČAS				

ČJS-3-3-01	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech zlepšování životního prostředí obce. Určí čas jako fyzikální veličinu. Přesně určí jakýkoli čas. Orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby. Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období.		Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova
ČJS-3-3-02	Vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu a využívá jich. Seznámí se s pověstmi daného regionu. Konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast.	Orientace v čase a časový řád -dějiny jako časový sled, letopočet, generace. Regionální památky – péče o památky. Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.		Pracovní výchova
ČJS-3-4-03	Sleduje data narození členů rodiny i data jiných významných dnů a popíše, co se s nimi pojí. Orientuje se v etapách průběhu lidského života, v lidských potřebách a životních projevech. Objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny.		
4. ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-3-4-01	Pozoruje svět kolem sebe, jeho proměny a vliv člověka na svět v jednotlivých ročních obdobích.	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období.		
ČJS-3-4-02	Pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů z jiných oblastí podle jejich typických znaků.	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a		Český jazyk

	<p>Seznamuje se a všímá si základních rozdílů mezi živou a neživou přírodou.</p> <p>Pozná nejznámější jedovaté houby a vysvětlí jejich nebezpečí.</p> <p>Uvede rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem.</p> <p>Popisuje vlastnosti vody a orientuje se v jejích proměnách.</p> <p>Označí nejznámější okrasné, užitkové a chráněné rostliny.</p> <p>Označí volně žijící, hospodářská i domácí zvířata a uvědomuje si rozdíly mezi nimi.</p> <p>Určí základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů a orgánových soustav a orientuje se v jejich funkci</p>	<p>projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.</p> <p>Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí.</p>		<p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>
ČJS-3-4-03	<p>Zkoumá vlastnosti látek.</p> <p>Pozná druhy skupenství látek, provádí jednoduché pokusy.</p> <p>Provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek a dodržování zásad.</p> <p>Vysvětlí základní význam vody, vzduchu, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka.</p> <p>Seznámí se se složením půdy.</p>	<p>Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek.</p>	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života <p>lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-3-5-01	<p>Získává povědomí o změně lidského těla v průběhu lidského života.</p> <p>Seznamuje se s etapami vývoje lidského života.</p> <p>Orientuje se v základních způsobech vyjadřování svých pocitů a citů.</p> <p>Chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka.</p> <p>Orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu, v pochutinách a nápojích.</p> <p>Uplatňuje zásady zdravého život. Stylu.</p>	<p>Lidské tělo - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince.</p> <p>Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim.</p>		<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p>
ČJS-3-5-02	<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.</p> <p>Jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Dojde v případě potřeby do nejbližšího zdravotnického zařízení a přivolá telefonem první pomoc.</p> <p>Poskytne první pomoc při drobném poranění a krvácení.</p>	<p>Péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena.</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)</p>		<p>Pracovní výchova</p>
ČJS-3-5-03	<p>Odmítá jakékoli léky od spolužáků nebo cizích osob, včas upozorní na takového člověka.</p> <p>Uvědomuje si, že existují lidé, kteří jsou schopni závažně ublížit.</p>	<p>Návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.</p>		<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Tělesná</p>

	V případě potřeby přivolá pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Bezpečně zachází s nejběžnějšími nástroji a přístroji v domácnosti. Dodržuje zásady podávání léků a pokyny lékaře při jejich užívání a neužívání žádné léky bez vědomí lékaře nebo rodičů.	Osobní bezpečí – krizové situace , označování nebezpečných látek, šikana, brutalita a jiné formy násilí v médiích.		výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích.	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém.		

5.4.2 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda jako syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Spojování vlastních zkušeností žáků s osvojovanými poznatky a dovednostmi umožňuje vytvářet ve vyučování dostatek příležitostí k tomu, aby žáci zejména

- získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice,
- poznávali základní jevy a vztahy v přírodě,
- poznávali souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou,
- rozvíjely se jejich schopnosti s pomocí učitele i samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy,
- utvářeli si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: **Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.**

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí.

Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 1+1 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny + 1 hodina disponibilní). Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Cíle vzdělávací oblasti

- učít žáky objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápat souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka
- sledovat změny v přírodě v souvislosti s pohyby Země ve vesmíru
- vést žáky ke sledování živých přírodnin v existujících společenstvech a chápání jejich vzájemné závislosti a začlenění do prostředí
- učít žáky pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systému
- vést žáky k objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů
- učít žáky pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků vést k chápání funkcí a činností jednotlivých soustav

- přiblížit žákům vznik života před narozením a sledovat jeho vývoj po narození
- učit žáky sledovat činnosti ohrožující zdraví a život člověka a vyvozovat z nich poučení pro zdravý způsob života

Vzdělávací oblast : **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**Předmět : **PŘÍRODOVĚDA**Ročník : **4**Časová dotace: **1 hodina**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-5-4-01	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, pozorování látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebezpoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy.	Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova
ČJS-5-4-03	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů. Zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	Environmentální výchova Ekosystémy	
ČJS-5-4-04	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	Nerosty a horniny , půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam	Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy	

	Prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče atlasy	Rostliny, houby a živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.	životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
ČJS-5-4-05	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy Rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva.		Český jazyk Matematika Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova
ČJS-5-4-06	Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí: v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochranou před nimi		
ČJS-5-4-07	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí.		

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**Předmět: **PŘÍRODOVĚDA**Ročník: **5**Časová dotace: **2 HODINY**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
4. ROZMANITOST PŘÍRODY				
Čsj-5-4-02	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období.		Vlastivěda Pracovní činnosti Výtvarná výchova Tělesná výchova Český jazyk Matematika Hudební výchova
ČJS-5-4-05	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody , odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí,		

	poškozovat.	ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.		
5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-5-5-01	Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní funkce a projevy, Životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince.		Český jazyk
ČJS-5-5-02	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.			Matematika Tělesná výchova
ČJS-5-5-03	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim.		Výtvarná výchova
ČJS-5-5-04	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události: vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Osobní bezpečí , krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek: bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích. Mimořádné události a rizika	Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova Lidské vztahy Etnický původ	Pracovní výchova

		ohrožení s nimi spojená –postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén): požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru): integrovaný záchranný systém.	Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
ČJS-5-5-05	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.		
ČJS-5-5-06	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Péče o zdraví - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena.		Český jazyk Matematika Tělesná výchova
ČJS-5-5-07	Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Přivolání pomoci - v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání tísňovou linku.		Výtvarná výchova Pracovní výchova
ČJS-5-5-08	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobem sexuálního chování mezi chlapci a	Partnerství, manželství, rodičovství , základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka		

	děvčaty v daném věku.	vztahů, etická stránka sexuality.		
--	-----------------------	-----------------------------------	--	--

5.4.3 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí, tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společností v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na příkladech ze života lidí, na základě zkušeností žáků a prostřednictvím rozmanitých činností získávají pojmy domov a vlast konkrétní věcný, ale i mravně a citově zabarvený obsah.

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda je členěn do tří tematických okruhů.

- 1) *Místo, kde žijeme*
- 2) *Lidé kolem nás*
- 3) *Lidé a čas*

Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

časové

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje v 1 (2) hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 (4) hodiny). od 1.7.2011

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

Organizační

Předmět vlastivěda je koncipován jako upevnění a rozšíření elementárních vědomostí a dovedností ze společenskovední oblasti, které žáci získali v prvouce a nabyli osobní zkušeností. Učivo ve vlastivědě tak vytváří přirozené základy pro výuku dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy ve vyšších ročnících základní školy.

Rozsah a hloubku výkladu i rychlost postupu vyučující zvažují s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenost, učivo vybírá s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i k potřebám a zájmům žáků. V souvislosti s tím se doporučuje některá témata se společnými prvky vhodně a funkčně propojovat.

K tomu využívá názorného materiálu, vhodně vybraných úryvků z literatury, praktických činností s rozličnými mapami, mapkami a plánky, v terénu apod.

Cíle:

- poznat různé druhy lidské práce a učit se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách,
- podrobněji poznávat místní krajinu a místní oblast a vytvářet si tak počáteční ucelenou představu o České republice i o jejích jednotlivých oblastech,
- utvořit si počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a o životě lidí i o výsledcích jejich činnosti na různě velkých územích naší vlasti,
- utvořit si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti,
- naučit se orientovat v terénu, pracovat s rozmanitými druhy map, používat získané vědomosti v praktických situacích,
- rozvíjet u žáků schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje, souvisle o nich vyprávět,
- získávat odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám.

vzdělávací oblast : **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
 Předmět : **VLASTIVĚDA**
 Ročník : **4.**
 Časová dotace : **2 hodiny**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1.MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-5-1-01	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště. Obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významné budovy, dopravní síť.	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	ČESKÝ JAZYK VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ČJS-5-1-02	Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky.		
ČJS-5-1-03	Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.			
ČJS-5-1-04	Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického a politického, správního a vlastnického.	Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod.		
ČJS-5-1-05	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti v lasagních cest a porovná způsob	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování.		

	života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.		Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.	
	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu.	Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva.		
2. LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-3-5-01	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy, demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným sociálně slabým, společný „evropský dům“. Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace: rizikové chování, předcházení konfliktům. Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví duševních hodnot.	Výchova demokratického občana občanská společnost a škola občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v polit. životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČESKÝ JAZYK VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ČJS-3-5-02	Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.			
ČJS-5-2-03	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.			
2. LIDÉ A ČAS				
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných	Orientace v čase a časový řád -	Multikulturní výchova	ČESKÝ JAZYK

	údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace.	učit se komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ČJS-5-3-02	Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti: zdůvodní základní význam chráněných částí přírody: nemovitých i movitých kulturních památek.	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života.	uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých	
ČJS-5-3-03	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost.	uvědomovat si, že etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné.	
ČJS-5-3-04	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.		
ČJS-5-3-04	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.			

Vzdělávací oblast : **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
Předmět : **VLASTIVĚDA**
Ročník : **5.**
Časová dotace : **2 hodiny**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
1. MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-5-1-01	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí,	Osobnostní a sociální výchova utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	ČESKÝ JAZYK PŘÍRODOVĚDA
ČJS-5-1-03	Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními			

	typy map: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.	působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany. Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování. Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky. Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod.	rozvíjení dovedností týmové spolupráce vést žáky k uvědomování si hodnoty spolupráce a vzájemné pomoci Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ČJS-5-1-04	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly. Evropa a svět - kontinenty Putování po Evropě - nížiny, hory, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo Evropské státy a jejich hlavní města, Evropská unie, cestování, naši sousedé Putování po České republice - Praha, kraje ČR (surovinové zdroje, výroba, služby, obchod, atd.)		
ČJS-5-1-05	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.			
ČJS-5-1-06	Datuje vznik ČR, zná jméno prvního a současného prezidenta, vysvětlí pojmy vláda, parlament, zákon.			
2. LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-5-2-01	Vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“.	Výchova demokratického občana občan, občanská společnost a stát výchova k respektování zákonů, norem,	ČESKÝ JAZYK
ČJS-5-2-02	Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi,	Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla		

	obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace: rizikové chování, předcházení konfliktům.	dohodnutých pravidel pochopení hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším	MATEMATIKA
ČJS-5-2-03	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot.	chápat události a problémy s různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská dimenze	
ČJS-5-2-04	Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu káže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné: hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti: hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení: banka jako správce peněz, úspory, půjčky.		
ČJS-5-2-05	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnost zlepšení životního prostředí obce(města).	Základní globální problémy -významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí.		
3. LIDÉ A ČAS				
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace. Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny.		ČESKÝ JAZYK VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ČJS-5-3-02	Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.			
ČJS-5-3-03	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.			

ČJS-5-3-04	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost.	Výchova demokratického občana	
ČJS-5-3-05	Objasní historické důvody prozrazení státních svátků a významných dnů.	Významné události našich dějin České dějiny (pokračování) České země - součást Rakouska Rakousko - Uhersko (dualismus) První světová válka Samostatné Československo Druhá světová válka Od totality k demokracii	občan, občanská společnost a stát výchova respektování zákonů, norem, dohodnutých pravidel pochopení hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším chápat události a problémy s různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská dimenze) Multikulturní výchova – kulturní diference – lidské vztahy – etnický původ – princip sociálního smíru a solidarity	

5.5. UMĚNÍ A KULTURA**5.5.1 Hudební výchova****5.5.2 Výtvarná výchova****5.5.1 Hudební výchova****Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: **Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.**

1 Vokální činnosti

práce s hlasem, při které dochází ku kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilování správných pěveckých návyků

2 Instrumentální činnosti

hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci

3 Hudebně pohybové činnosti

je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest

4 Poslechové činnosti

aktivní vnímání znějící hudby, při které žák poznává hudbu ve všech žánrových, stylových a i funkčních

podobách
učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve kmenových třídách, případně v interaktivní učebně. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Cíle:

Učitel	Žák
<ul style="list-style-type: none"> ● rozvíjet u dětí receptivní, reprodukcí a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými ● naučit je porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně je naučit orientovat se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení ● vést žáky k získávání vhledu do hudební kultury české i jiných národů, seznámit je se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi ● kultivovat žákovu hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> ● projevovat zájem o hudbu ● rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii a slova ● nacvičit si správné dýchání a tvoření tónů ● rozlišit a udržovat určitý (i mírně) složitý rytmus ● naučit se čistě a výrazně zpívat lidové a umělé písně v hlasovém rozsahu přiměřeném věku

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ	<p>Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.</p> <p>Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.</p> <p>Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.</p> <p>Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).</p> <p>Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.</p>	<p>Tvořivě rozvíjí a aktivně si osvojuje hudební techniky (např. neverbální vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku).</p> <p>Vyhledává a třídí informace a využívá je v tvůrčích činnostech a praktickém životě.</p>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.</p> <p>Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.</p> <p>Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.</p> <p>Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.</p> <p>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.</p>	<p>Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni.</p> <p>Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit nezdarem a hledá konečné řešení problému.</p> <p>Volí vhodné hudební vyjadřovací prostředky.</p> <p>Přemýšlí o své práci, je za ni odpovědný.</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<p>Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.</p> <p>Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.</p> <p>Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.</p> <p>Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.</p> <p>Jdeme příkladem - „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při</p>	<p>Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a souvisle.</p> <p>Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje.</p> <p>Využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím</p> <p>Chápe vlastní projev jako svébytný prostředek výrazu, využívá ho k sebevyjádření nebo ke sdělování.</p>

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.</p> <p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.</p> <p>Pomáháme žákům získat vhlad do hudební kultury české i jiných národů.</p> <p>Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.</p> <p>Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.</p> <p>Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.</p> <p>Jdeme příkladem - respektujeme práci a roli ostatních.</p>	<p>Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na její zdárné činnosti, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.</p> <p>Přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, poskytuje pomoc druhým nebo o ni požádá.</p> <p>Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje chování.</p> <p>Chápe potřebu spolupráce, respektuje různá hlediska, spolupracuje na základě ohleduplnosti.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.</p> <p>Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.</p> <p>Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.</p> <p>Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.</p> <p>Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.</p> <p>Jdeme příkladem - budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.</p>	<p>Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do jejich situace, odmítá útlak a hrubý nátlak, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí.</p> <p>Respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví, má pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.</p> <p>Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.</p> <p>Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.</p> <p>Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.</p>	<p>Žák dodržuje vymezená pravidla.</p> <p>Přístupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a také z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních.</p>

	<p>Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.</p> <p>Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.</p> <p>Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.</p> <p>Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).</p> <p>Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.</p>	
--	---	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Hudební výchova

1. období -žák	2. období -žák	Učivo
<p>1.1 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>1.2 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>1.3 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>1.4 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>1.5 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>1.6 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>1.7 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>1.8 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p> <p>1.9 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>1.10 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>1.11 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <p>1.12 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na</p>	<p>1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>1.1 pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>1.2 hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>1.3 dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.</p> <p>1.4 intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5.stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)</p> <p>1.5 grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce</p> <p>2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>2.1 hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů</p>

	<p>metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p> <p>1.13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>(Orffův instrumentář), zobcových fléten, keyboardů apod.</p> <p>2.2 rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď'), jednoduchá písňová forma (a - b)</p> <p>2.3 grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motiv, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů</p> <p>3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>3.1 taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>3.2 pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p> <p>3.3 orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p> <p>4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>4.1 kvality tónů - délka, síla, barva, výška</p> <p>4.2 vztahy mezi tóny - souzvuk, akord</p> <p>4.3 hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>4.4 hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>4.5 hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.</p> <p>4.6 hudební formy - rondo, malá písňová forma, variace, velká písňová forma</p> <p>4.7 interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>
--	---	--

Oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**
 Předmět: **Hudební výchova**
 1. období: **1. -3. ročník**
 Časová dotace: **1 hod.**

Učivo	Výstupy	Ročník	Mezipředmětové vztahy
rozvoj hlavového tónu správné dýchání (v pauze a mezi fázemi) a správná výslovnost rozšíření hlasového rozsahu	<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 	1.-3.	
hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	1. - 3.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	1. - 3.	EGS-Evropa a svět nás zajímá
pohybový doprovod znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	1. - 3.	MKV-kulturní diference
notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 1', nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá, pomlka	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v jednoduchém zápisu skladby 	2. - 3.	MKV - lidské vztahy
výrazové prostředky v hudbě zvuk - tón, melodie, hudební kontrasty)	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	1. -3.	
hudební styly a žánry hudba vážná hudba, lidová a umělá	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální chápe roli posluchač 	1. -3.	MV - vnímání autora mediálních sdělení

2. období : 4. - 5. ročník, dotace 1 hodina

Učivo	Výstupy		Mezipředmětové vztahy
pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti(dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tonu, dynamicky odlišný zpěv) hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písni ve 2/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas. intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednost 	4. - 5.	Multikulturní výchova - lidské vztahy
orientace v notovém (grafickém) záznamu, jednoduché melodie, její reprodukce	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	4. - 5.	
hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.	<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby 	4. - 5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - s využitím tónového materiálu písni, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ostinato, prodleva), hudební hry, ozvěna, otázka - odpověď) jednoduchá písňová forma (a - b)	<ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	4. - 5.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
kvality tónů - délka síla, barva, výška. vztahy mezi tóny - souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	4. - 5.	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení

(melodie vzestupná a sestupná) zvukomalba , metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu)			
taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s vyžitím tanečních kroků orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků • na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	4. - 5.	

5.5.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdelávacím obsahem tématu **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ.

Časová dotace:

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem
1	1	2	2	1	7

Organizační

Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovací předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).

Cíl	učitel	žák
	<ul style="list-style-type: none"> vést žáky k získání praktických i teoretických poznatků o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření seznámit žáky prakticky i teoreticky s různými výtvarnými technikami a prostředky rozvíjet a prohlubovat jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje k chápání výtvarného umění, jeho jazyka a významů, učí chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. kultivace schopností žáků vnímat citlivě svět kolem sebe, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, chránit je a vytvářet.
		<ul style="list-style-type: none"> tím, že žákům umožňuje, aby si

<ul style="list-style-type: none"> • hledat s žáka, nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě, ve světě lidí a uvědomovat si její význam pro život člověka. • vést žáky k tomu, aby byli schopni získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě. 	<p>v činnostech prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.</p>
--	--

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy.

Pro výtvarné činnosti dětí v 1. a 2. období jsou charakteristickými rysy odvaha, spontánnost, bezprostřednost, nedostatek zkušeností a malá kritičnost vlastního výtvarného projevu. Přetrvává široce rozvinutá fantazie a představivost, vnitřní spřízněnost a blízkost světa pohádek a bájí i vnitřní potřeba vyjádření vlastního postoje k světu.

Z metod a forem práce využívá proto učitel především různé hravé činnosti a experimentování. Ve 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ	<p>Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.</p> <p>Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot</p> <p>Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.</p> <p>Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.</p> <p>Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech. Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oboru "Výtvarná výchova".</p>	<p>Rozpoznává a pojmenovává výtvarné prvky (hledá výtvarné kvality a rozdíly, které je odlišují) - objevuje tvary, barvy, objemy a struktury.</p> <p>S pomocí a přípravou samostatně pozoruje a experimentuje s výtvarnými prostředky a technikami, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, vyvozuje z nich závěry, zpracovává výsledné vizuálně obrazné vyjádření. Vyhledává a třídí informace a využívá je v tvůrčích činnostech a praktickém životě.</p>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.</p> <p>Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.</p> <p>Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.</p> <p>Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.</p> <p>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.</p>	<p>Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni. Vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit nezdarem a hledá konečné řešení problému. Volí vhodné hudební vyjadřovací prostředky. Přemýšlí o své práci, je za ni odpovědný.</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	<p>Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.</p> <p>Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.</p> <p>Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské</p>	<p>Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a souvisle.</p> <p>Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje.</p>

	<p>komunikace.</p> <p>Vedeme žáky k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.</p> <p>Jdeme příkladem - „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.</p>	<p>Využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím</p> <p>Chápe vlastní projev jako svébytný prostředek výrazu, využívá ho k sebevyjádření nebo ke sdělování.</p>
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.</p> <p>Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince</p> <p>Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.</p> <p>Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.</p> <p>Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.</p> <p>Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.</p> <p>Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.</p>	<p>Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na její zdárné činnosti, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.</p> <p>Přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, poskytuje pomoc druhým nebo o ni požádá.</p> <p>Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje chování.</p> <p>Chápe potřebu spolupráce, respektuje různá hlediska, spolupracuje na základě ohleduplnosti.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.</p> <p>Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.</p> <p>Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.</p> <p>Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.</p>	<p>Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do jejich situace, odmítá útlak a hrubý nátlak, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí.</p> <p>Respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví, má pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.</p>

	<p>Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.</p> <p>V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.</p> <p>Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku</p> <p>Jdeme příkladem - respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.</p> <p>Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.</p>	
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání.</p> <p>Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme.</p> <p>Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.</p> <p>Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.</p> <p>Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami.</p> <p>Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.</p> <p>Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi.</p> <p>Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání.</p>	<p>Žák dodržuje vymezená pravidla.</p> <p>Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a také z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních.</p>

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výtvarná výchova

1. období -žák	2. období -žák	Učivo
1.1 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	1.6 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI 1.1 prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich

<p>1.2 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>1.3 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>1.4 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>1.5 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>1.7 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečné postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>1.8 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>1.9 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>1.10 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>1.11 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>1.12 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>1.2 uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>1.3 reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>2.1 prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p> <p>2.2 typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <p>2.3 přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>3.1 osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>3.2 komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**
 Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
 Ročník: **1.**
 Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování: odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nich se dítě pohybuje: jejich porovnávání s vlastní interpretací)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák se seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami, • učí se organizovat práci, • poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat, • osvojuje si základy bezpečnosti při práci 	<p>OSV vést žáky k vzájemnému respektování, rozvoji smyslového vnímání a fantazie, vyjadřování pocitů při vlastních praktických činnostech rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci</p>
<p>rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>rozvíjení smyslové citlivosti -reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření</p> <p>podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje tvary, barvy a struktury, • pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky, • rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, • učí se pozorovat přírodu i své okolí, • vyhledává a dotváří přírodniny, • rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, • poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, • zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů) 	<p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EV - Ekosystémy</p> <p>MDV - Vnímání autora mediálního sdělení</p>

vnímání ostatními smysly		
uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby)	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s pojmem barvy základní, • zkouší barvy míchat, • poznává vlastnosti barev (barvy husté - řídké, světlé - tmavé) a využívá jich v praxi, • objevuje možnosti hry s linií a s barvou, • prakticky rozlišuje pojem kresba a malba, • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků, • zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování, • rozvíjí svůj cit pro prostor 	
ověřování komunikačních účinků - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a záměrů)	<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazuje tvary a funkce věcí, • aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů, tj. Josef Lada, Zdeněk Miler a Helena Zmatlíková, • porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky, • zná a rozlišuje pojmy - hračka-loutka-školní potřeba 	

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**Ročník: **2.**Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rozvíjení smyslové citlivosti - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímání ostatními smysly)	<ul style="list-style-type: none"> • Zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů, • znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy 	OSV vést žáky k vzájemnému respektování, rozvoji smyslového vnímání a fantazie, vyjadřování pocitů při vlastních praktických činnostech rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci

<p>uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ztvárňuje vlastní prožitky a představy, • rozvíjí své pozorovací schopnosti, • pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů, • rozlišuje tvary a funkce předmětů, • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí 	
<p>rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi, • zvládá přiměřeně ředění a míchání barev, • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií, • využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar, • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor, • dále též rozvíjí svá praktické znalosti a zkušenosti při modelování, • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách, • dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby t.j. dřívko, špejle, špachtle, štětec 	
<p>ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací)</p> <p>ověřování komunikačních účinků - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně pracuje s ilustrací, • prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích, • porovnává ilustrace a popisuje obrázky, • z 1. ročníku zná ilustrace J. Lady, Z. Milera, H. Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany, • rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek, • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a 	

skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a záměrů)	odívání, • citlivě vnímá výtvarná díla	
---	---	--

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**Ročník: **3.**Časová dotace: **2 HODINY**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby)</p> <p>rozvíjení smyslové citlivosti - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky • pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít • umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcermi lidské postavy • vyhledá a roztrídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ • rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar 	<p>OSV osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebezpoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy.</p> <p>MDV - Vnímání autora mediálního sdělení</p>
<p>rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti • poznává různé druhy linie • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) • poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním 	
<p>ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek) • poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah 	

ověřování komunikačních účinků - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a záměrů)	vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	
---	--	--

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**Ročník: **4.**Časová dotace: **2 HODINY**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rozvíjení smyslové citlivosti - uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) uplatňování subjektivity - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy • pozná barvy základní a podvojně • dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je • pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše 	OSV osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebepoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy. MKV - Kulturní diference - Lidské vztahy - Etnický původ
rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru)	<ul style="list-style-type: none"> • poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie • pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie • dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické) 	EV - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí

<p>uplatňování subjektivity - typy vizuálně obrazných vyjádření i jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama)</p> <p>ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská) • rozliší hračky současné a lidové • pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>MDV - Stavba mediálního sdělení</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**Předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**Ročník : **5.**Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru)</p> <p>rozvíjení smyslové citlivosti - uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření)</p> <p>uplatňování subjektivity - typy vizuálně obrazných vyjádření i jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák rozvíjí svou fantazii a představivost • pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije • dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností • dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie • rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů • tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru 	<p>OSV osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebezpoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy.</p> <p>MKV - Kulturní diference - Lidské vztahy - Etnický původ</p> <p>EV - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

		- Vztah člověka k prostředí MDV - Stavba mediálního sdělení
uplatňování subjektivity - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení) • seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) • poznává písmo jako dekorativní prvek • poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti • dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků 	
ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací)	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • poznává různé druhy výtvarného umění • seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů • poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	
rozvíjení smyslové citlivosti - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)		
ověřování komunikačních účinků - proměny komunikačního obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění)		

5.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a náradí, k seznámení s

návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo atd.

Hlavně však tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede proto žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti (s narůstajícím podílem žáka na tomto řízení) a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu, který vychází z aktuální pohybové úrovně jednotlivých žáků, z konkrétního splnitelného cíle, ze změny každého žáka i jeho hodnocení vzhledem k této individuální změně.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Z hlediska vývoje žáků, jejich motorického rozvoje, adaptace na pracovní zátěž, zvýšené potřeby zdravotní prevence oslabení hybného systému, jejich konkrétní pohybové úrovně, zájmů atd. je učivo povinného předmětu tělesná výchova členěno do samostatných na sebe navazujících etap.

1. a 2. ročník (vstup do školy, adaptace na pracovní režim a zátěž, utváření elementárních pohybových dovedností, základní zdravotně pohybové, hygienické a organizační návyky, převážně hravé pojetí s důrazem na prožitek a zdravotní účinek pohybových činností), 3. - 5. ročník (předpoklady pro bouřlivý rozvoj nových pohybových dovedností, pro uplatnění obratnostních a rychlostních předpokladů, zvýšené nebezpečí svalových oslabení, nárůst zájmu o pohybové aktivity, postupný návyk na efektivní didaktické metody - didaktické řídicí styly, výrazný podíl zdravotně zaměřených činností).

Tělesná výchova je zařazena jako povinný předmět.

Časová dotace

1. ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem
2	2	2	2	2	10

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu je vyučovací hodina tělesné výchovy. Vyučovací hodiny tělesné výchovy se nespojují do dvou hodin, rovnoměrně se rozkládají do týdenního rozvrhu.

Cíle vyučovacího předmětu:

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k tomu, aby:

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,

- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a průceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu,
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí,
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám,
- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.

Všechny naznačené cíle by měly ústit do *pozitivního vztahu žáka k pohybovým aktivitám* jako základnímu prostředku dlouhodobého ovlivňování aktivního zdraví a projevit se v návyku pravidelného využívání pohybových činností různého zaměření v každodenním životě moderního člověka, v jeho životním stylu.

Správně řízená výuka tělesné výchovy vyžaduje, aby učitel

- kladl na žáky tělovýchovné požadavky, které jsou přiměřené jejich tělesné a pohybové vyspělosti
- dbal rozdílu mezi chlapci a děvčaty
- volil program s ohledem na roční období a materiálně technické vybavení školy
- dbal bezpečnosti žáků a vedl žáky k nacvičování vhodné a správné dopomoci a záchrany při cvičení
- účelně zaměstnával co nejvíce žáků vhodnými bezpečnými úkoly ke cvičení ve družstvech

Charakteristika některých cvičení zařazovaných pravidelně do hodin Tv

Vyrovňovací cviky

Jsou to průpravná gymnastická cvičení, která jsou zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin. V tomto období posilovací cviky zařazujeme jen jednoduché a krátce. Pozornost věnujeme cvičením koordinačním, cvičení na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla.

Cvičení mohou být prováděna v rytmických obměnách s možností hudebního doprovodu. Patří sem cvičení prostná, s náčiním i na nářadí, na místě i za pohybu. Dbáme při tom na přiměřený čas pro zařazování těchto cvičení do vyučovacích hodin.

Kondiční cvičení

Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost, vytrvalost, to jsou: běh, skoky, házení, cvičení rovnováhy, lezení, šplhání, překonávání překážek, gymnastická cvičení s náčiním i bez náčiní (např. s míči, se švihadly, na lavičkách, žebřinách apod.)

Rytmická cvičení a tanec

Rytmická cvičení jsou velmi vhodnou součástí vyučování v 1. - 3. r., zařazujeme je nejen do vyučovacích hodin tělesné výchovy, ale též do hodin hudební výchovy i českého a anglického jazyka. Podporují značnou měrou dobrý psychický vývoj žáků. Cvičení zařazujeme jako rytmizaci jednoduchých a dětem známých pohybů podle hudebního doprovodu, v 1. a 2. ročníku cvičíme i podle říkanek a písní.

Tanec pomáhá zvládnout základní pohyby paží, nohou a trupu. Učíme žáky základní taneční kroky. Zaměřujeme se na estetický pohybový projev v přiměřeném tempu a dětem srozumitelném rytmu.

Sportovní hry

Výběr sportovních her je na rozhodnutí učitele. Přihlíží k prostorovým a materiálním podmínkám.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ	<p>Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.</p>	<p>Projevuje ochotu věnovat se různým druhům sportů, cvikům a alternativním metodám rozvoje fyzického i psychického zdraví. Vyhledává a třídí informace z oblasti zdraví, zdravého životního stylu, sportu, intimního života, mezilidských vztahů, rizika zneužívání návykových látek a tyto získané znalosti aplikuje v praktickém životě. Na základě získaných informací se orientuje v nabídce účinné pomoci krizových životních situacích (krizová centra, linky důvěry apod.).</p>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních</p>	<p>Uvědomuje si rozdíly mezi vrcholovým a rekreačním sportem, mezi sportovními aktivitami mužů a žen, dospělých, starých lidí a dětí, zdravých a handicapovaných. Umí se samostatně připravit k pohybové aktivitě v tělocvičně, na hřišti i v přírodě vzhledem k očekávanému zatížení. Vnímá problémové situace při sportu, ohrožující jeho bezpečnost, v mezilidských vztazích, při komunikaci s neznámými osobami, využívá získaných zkušeností a informací i</p>

	stavů. Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.	vlastního úsudku, promyslí, naplánuje způsob řešení problému a poté ho realizuje.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play". Jdeme příkladem - „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti,	Umí komunikovat s linkou důvěry, záchrannou službou, policií, hasiči, dětským krizovým centrem a zná odpovídající telefonní čísla, popř. ví, kde je vyhledat. Umí naslouchat druhým, vhodně reagovat a argumentovat, vhodnou formou v diskuzi obhajovat. Snaží se vyjadřovat své názory výstižně, souvisle a kultivovaně. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s ostatním světem. Přispívá k diskuzi, respektuje různá hlediska, čerpá poučení z názoru druhých lidí.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.	Účinně spolupracuje ve dvojici, skupině, týmu a snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společně činnosti. Chová se ohleduplně k druhým a přispívá k upevnování mezilidských vztahů. Smýšlí o sobě pozitivně, podporuje svou sebedůvěru. Chápe změny v průběhu rodinného života v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním, rozvodem, úmrtím aj.

	<p>Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.</p> <p>Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.</p> <p>Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.</p> <p>Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.</p> <p>Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních</p>	
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.</p> <p>Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).</p> <p>Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.</p> <p>Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.</p> <p>Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).</p> <p>Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.</p> <p>Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.</p> <p>V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.</p> <p>Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.</p> <p>Jdeme příkladem - respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.</p> <p>Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.</p>	<p>Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni</p> <p>Chápe základní společenské zákony a normy a jejich význam pro společnost.</p> <p>Zapojuje se do kulturního dění a sportovních aktivit, respektuje a oceňuje naše sportovní tradice a úspěchy.</p> <p>Má pozitivní vztah k přírodě a její ochraně.</p> <p>Projevuje soutěživost, tvořivost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství, schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře.</p> <p>Uplatňuje při fyzických a citových projevech na veřejnosti určitou vhodnou míru zdrženlivost.</p> <p>Odmítá návykové látky, chápe jejich dopad na zdraví a dokáže uplatnit přesvědčivou argumentaci mezi svými vrstevníky</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci,</p>	<p>Umí samostatně změřit a zaznamenat některé výkony a výsledky ve sportu.</p>

	<p>pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí. Jdeme příkladem - příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese</p>	<p>Používá bezpečné vybavení při TV, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné podmínky. K výsledkům pracovní činnosti přistupuje i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých Uplatňuje při všech pracovních činnostech zásady hygieny Umí připravit a uklidit požadované nářadí a náčiní, pomoci při úpravě cvičební plochy.</p>
--	--	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova

1. období-žák	2. období -žák	Učivo
<p>1.1 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 1.2 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 1.3 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 1.4 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 1.5 reaguje na základní pokyny a povely k</p>	<p>1.6 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti 1.7 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 1.8 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 1.9 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v</p>	<p>1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 1.1 význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu 1.2 příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 1.3 zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 1.4 rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 1.5 hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 1.6 bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost</p>

osvojované činnosti a její organizaci	<p>situaci úrazu spolužáka</p> <p>1.10 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>1.11 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>1.12 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>1.13 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy</p> <p>1.14 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>1.15 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</p>	<p>cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>2.1 pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost</p> <p>2.2 základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>2.3 rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>2.4 průpravné úpoly - přetahy a přetlaky</p> <p>2.5 základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p> <p>2.6 základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>2.7 turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>2.8 plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> <p>2.9 lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>2.10 další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)</p> <p>3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>3.1 komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>3.2 organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p>
---------------------------------------	--	---

	3.3 zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly 3.4 pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží 3.5 měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy 3.6 zdroje informací o pohybových činnostech
--	--

Předmět: tělesná výchova

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	Výstupy	Mezipředmětové vztahy
Poznatky z Tv a sportu	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché povely a signály • používá vhodné oblečení a obuv na sport • respektuje význam přípravy organismu před cvičením • respektuje zásady fair play • dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech 	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj(rozvoj schopností poznání) sebepoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy.
Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • předvede jednoduchý taneční krok s hudbou 	
Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok - lavička kladina - chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůze po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním 	

Atletika běžecká abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa hod míčkem	<ul style="list-style-type: none"> • opakuje po učiteli běžeckou abecedu /lifting, skipping, zakopávání / • předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony • usiluje o jejich zlepšení 	
Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková florbal	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a dodržuje základní pravidla • snaží se spolupracovat s ostatními hráči • dodržuje pravidla fair play 	
Turistika	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje ochranu životního prostředí • dokáže překonat přírodní překážky 	

Předmět: tělesná výchova

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Poznatky z Tv a sportu	<ul style="list-style-type: none"> • správně reaguje na jednoduché povely a signály • dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvořádu, do družstev • používá vhodné oblečení a obuv na sport • dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje • dodržuje zásady fair play a pozná přestupek dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola

Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • správně provádí cviky pod vedením učitele • předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou 	
Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok - lavička kladina - chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	<ul style="list-style-type: none"> • • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, sestavu se zvoleným náčiním 	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy
Atletika běžecká abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky s rozběhem hod míčkem bez rozběhu	<ul style="list-style-type: none"> • opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu • předvede základní pohybové výkony • usiluje o jejich zlepšení 	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí
Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková florbal	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a dodržuje základní pravidla • snaží se spolupracovat s ostatními hráči • dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek • adekvátně na přestupek reaguje 	
Turistika	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje ochranu životního prostředí • dokáže překonat přírodní překážky 	

Předmět: tělesná výchova

Ročník: 3.

Časová dotace: 2 hodiny

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Poznatky z TV a sportu	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává vhodné oblečení a obuv na sport. • Dodržuje zásady fair play chování. • Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozcvičujeme?" 	Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebezpoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA občan, občanská společnost a stát
Pořadová cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. • Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. 	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. 	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí
Gymnastika akrobacie	<ul style="list-style-type: none"> • Předvede pády vzad a stranou • Předvede kotoul vpřed. • Předvede kotoul vzad. 	
Přeskok	<ul style="list-style-type: none"> • Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. • Předvede průvlek přes 2-3 díly švédské bedny. 	

hrazda	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřující učivo: S pomocí učitele provede: • shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj • shyb stojmo - svis závěsem v podkolení - stoj 	
Kladina	<ul style="list-style-type: none"> • Přejde kladinu bez dopomoci. 	
Šplh	<ul style="list-style-type: none"> • Vyšplhá 3m na tyči. 	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> • Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. • Po předvedení opakuje krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval. 	
Atletika běh	<ul style="list-style-type: none"> • Po učiteli opakuje běžeckou abecedu (lifting, skipping, zakopávání). • Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. • Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem. 	
skok daleký	<ul style="list-style-type: none"> • Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. 	
skok vysoký	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným 	
hod	<ul style="list-style-type: none"> • Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje. 	
Sportovní hry Minifotbal	<ul style="list-style-type: none"> • Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. • Ovládá základní pravidla minifotbalu. 	
Vybíjená	<ul style="list-style-type: none"> • Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. • Ovládá pravidla vybíjené. 	
minibasketbal	<ul style="list-style-type: none"> • Používá správné držení míče (oběma rukama). • Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. • Dribluje na místě a za pohybu. • Ovládá základní pravidla minibasketbalu. 	
Miniházená	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá základní pravidla miniházené. 	
florbal	<ul style="list-style-type: none"> • Odehraje míč tahem a příklepem. • Vede míč za pohybu. • Ovládá základní pravidla florbalu. 	
Minisoftbal	<ul style="list-style-type: none"> • Chytá a hází tenisový (softbalový) míček. • Ovládá obíhání met s došlapováním na mety. 	
Plavání	<ul style="list-style-type: none"> • Splývá, dýchá do vody. • Ovládá jeden plavecký způsob. 	

Předmět: tělesná výchova

Ročník: 4.

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	Výstupy	Průřezová témata
Poznatky z TV a sportu	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává vhodné oblečení a obuv na sport. • Dodržuje zásady fair play chování. • Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozvíjíme?" • "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebepoznání a sebeuvědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj - poznávání lidí mezilidské vztahy.</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p>

		Vztah člověka k prostředí
Pořadová cvičení	<ul style="list-style-type: none"> Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. 	Multikulturní výchova Lidské vztahy
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	<ul style="list-style-type: none"> Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. 	
Gymnastika akrobacie	<ul style="list-style-type: none"> Předvede pády vzad a stranou Předvede kotoul vpřed. Předvede kotoul vzad. Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad. 	
přeskok	<ul style="list-style-type: none"> Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny. 	
hrazda	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřující učivo: S pomocí učitele provede: shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj shyb stojmo - svis závěsem v podkoleni - stoj 	
Kladina	<ul style="list-style-type: none"> Přejde kladinu bez dopomoci. 	
Šplh	<ul style="list-style-type: none"> Vyšplhá 3m na tyči. 	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový. Zatancuje mazurku. 	

Atletika		
běh	<ul style="list-style-type: none"> Po předvedení opakuje běžeckou abecedu. Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Pod dohledem učitele si připraví startovní blok. 	
skok daleký	<ul style="list-style-type: none"> Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. (rozmezí odrazu cca 1m) 	
skok vysoký	<ul style="list-style-type: none"> Umí provést úpravu doskočiště. Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným 	
Hod	<ul style="list-style-type: none"> Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje. 	
Sportovní hry		
Minifotbal	<ul style="list-style-type: none"> Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá základní pravidla minifotbalu. 	
vybíjená	<ul style="list-style-type: none"> Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá pravidla vybíjené. 	
minibasketbal	<ul style="list-style-type: none"> Používá správné držení míče (oběma rukama). Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla minibasketbalu. 	
miniházená	<ul style="list-style-type: none"> Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá základní pravidla miniházené. 	
florbal	<ul style="list-style-type: none"> Odehraje míč tahem a příklepem. Předvede střelbu po vedení míče. Ovládá základní pravidla florbalu. 	

Minisoftbal	<ul style="list-style-type: none"> • Chytá a hází tenisový (softbalový) míček. • Ovládá obíhání met s došlapováním na mety. • Ovládá základní pravidla minisoftbalu. 	
Plavání	<ul style="list-style-type: none"> • Splývá, dýchá do vody. • Ovládá kraul, prsa, znak. 	

Předmět: tělesná výchova

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hod. týdně

Učivo	Výstupy	
Poznátky z TV a sportu	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. • Dodržuje zásady fair play chování. • Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozcvičujeme?" • "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" • "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?" 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznání) sebezpoznání a sebevědomění se seberegulace a sebeorganizace sociální rozvoj -</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy Multikulturalita</p>
Pořadová cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. • S ostatními nastoupí do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu. 	<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>

Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Umí se samostatně rozcvičit. • Umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla. • Umí předvést 2 relaxační cviky. 	
Gymnastika akrobacie	<ul style="list-style-type: none"> • Předvede pády vzad a stranou • Předvede kotoul vpřed. • Předvede kotoul vzad. • Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad. • Předvede stoj na ruce s pomocí učitele. 	
přeskok	<ul style="list-style-type: none"> • Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. • Předvede průvlek přes 3-4 díly švédské bedny. • Předvede roznožku přes kozu. 	
hrazda	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřující učivo: Samostatně provede: • shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj • shyb stojmo - svis závěsem v podkolenní - stoj 	
Kladina	<ul style="list-style-type: none"> • Přejde kladinu bez dopomoci. 	
Šplh	<ul style="list-style-type: none"> • Vyšplhá 3m na tyči. 	
Rytmická a kondiční gymnastika	<ul style="list-style-type: none"> • Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. • Po předvedení opakuje: krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový. • Zatančuje mazurku a polku. 	
Atletika běh	<ul style="list-style-type: none"> • Předvede běžeckou abecedu (lifting, skipping, zakopávání). • Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. • Nastaví si startovní blok. 	

skok daleký	<ul style="list-style-type: none"> • Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. (odraz od prkna) • Podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh. • Umí provést úpravu doskočiště. 	
skok vysoký	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným 	
Hod	<ul style="list-style-type: none"> • Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje. 	
Sportovní hry minifotbal	<ul style="list-style-type: none"> • Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. • Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. • Ovládá základní pravidla minifotbalu. 	
Vybíjená	<ul style="list-style-type: none"> • Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. • Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. • Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. • Ovládá pravidla vybíjené. 	
Minibasketbal	<ul style="list-style-type: none"> • Používá správné držení míče (oběma rukama). • Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. • Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. • Dribluje na místě a za pohybu. • Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. • Ovládá základní pravidla minibasketbalu. 	

Miniházená	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje se svými spoluhráči. • Ovládá základní pravidla miniházené. 	
Florbal	<ul style="list-style-type: none"> • Odehraje míč tahem a příklepem. • Předvede střelbu po vedení míče. • Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. • Ovládá základní pravidla florbalu. 	
Minisoftbal	<ul style="list-style-type: none"> • Chytá a hází tenisový (softbalový) míček. • Ovládá obíhání met s došlapováním na mety. • Ovládá základní pravidla minisoftbalu. 	
Přehazovaná	<ul style="list-style-type: none"> • Přehodí hřiště na přehazovanou. • Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. • Ovládá pravidla přehazované. 	

5.7 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání

základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Předmět Praktické výchova svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacím předmětu *Pracovní výchova* obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* RVP ZV (na 1. stupni: **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce**). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím

vyučovacího předmětu *Pracovní výchova* žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy podle slovního návodu a předlohy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů, práce montážní a demontážní
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování

- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a umění poskytování první pomoci.

Časové a organizační

Vyučovací předmět *Pracovní výchova* je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Pracovní výchova* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou týdenní dotací (např. s Hudební výchovou, Výtvarnou výchovou). Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu *Pracovní výchova* ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.

Vyučovací předmět *pracovní výchova* by měl být v průběhu celého vzdělávacího období volně mezipředmětově využíván. Žáci si při něm mohou připravit všechny drobné pomůcky, které potřebují k výuce dalších vyučovacích předmětů.

Cíle

1.období	2.období
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost • vytvářet při praktických činnostech s různými materiály základní pracovní dovednosti a návyky • všechny pracovní praktické činnosti žáků pomáhají rozvoji jejich rozumové činnosti, rozšiřují jejich obzor • vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracování materiálů a všimnout si jejich vlastností • umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží a naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost vhodný pracovní nástroj • postupně vytvářet pozitivní vztah žáků k práci • praktické činnosti s různým materiálem a nástroji pomáhají zpřesňovat představy dětí o věcech a jevech okolního světa • učit žáky, aby při práci uvažovali, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si všechno, co budou k práci potřebovat, učit žáky individuálně zodpovídat za kvalitu své práce • získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utvářet počáteční vědomí 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu své práce • postupně vést k odpovědnosti za kvalitu společných výsledků práce • získat pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, zejména při opracování dostupných i netradičních materiálů • vést žáky k osvojování si jednoduchých i netradičních materiálů • osvojení si plánování práce a používání vhodných pomůcek, nástrojů a náradí • vytvářet si aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí • poznání odpadových materiálů a jejich vlastnosti • rozvoj fantazie, představivosti, motorických i tvořivých schopností a dovedností <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce

o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů	
• dát prostor žákovským nápadům pro praktické práci a tvůrčí činnosti	

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní výchova

KOMPETENCE K UČENÍ	Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Podporujeme samostatnost a tvořivost. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. Motivujeme k učení - snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.	Prakticky si osvojuje práci podle návodu. Plánuje činnosti při práci s drobným materiálem. Samostatně pozoruje a porovnává druhy materiálů a prakticky experimentuje. Získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro praktické využití v budoucnosti.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.	Aplikuje řešení při obdobných zadání a hledá nové způsoby využití dovednosti při práci s papírem, textilem a drobným materiálem. Samostatně řeší zadané problémy, volí vhodné způsoby řešení. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvorné projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.	Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k pracovní spolupráci s ostatními lidmi. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

	<p>Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.</p> <p>Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.</p> <p>Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.</p>	
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.</p> <p>Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.</p> <p>Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.</p> <p>Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.</p> <p>Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a pedagogických pracovníků školy. Respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.</p>	<p>Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.</p> <p>Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.</p> <p>Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného pracovního úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</p> <p>Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).</p> <p>Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.</p> <p>Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.</p> <p>Netolerujeme nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.</p> <p>Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.</p> <p>Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve</p>	<p>Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům</p> <p>Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.</p> <p>Chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.</p>

	<p>vnitřních normách školy. Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. Jdeme příkladem - respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.</p>	
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ</p>	<p>Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). Jdeme příkladem - příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).</p>	<p>Snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě. Srovnává různé postupy, které vedou k témuž cíli Vyhledává rizika při různých činnostech a hledá cesty k jejich minimalizaci. Používá bezpečně a účinně technické materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pracovní pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých pracovních činnostech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání</p>

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce

1. období - žák	2. období - žák	Učivo
1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM 1.1 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 1.2 pracuje podle slovního návodu a předlohy	1.3 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 1.4 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 1.5 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 1.6 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	1.1 vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) 1.2 pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití 1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce 1.4. lidové zvyky, tradice, řemesla
2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI 2.1 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	2.2 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 2.3 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 2.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů 2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE 3.1 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 3.2 pečuje o nenáročnou rostlinu	3.3 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování 3.4 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 3.5 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 3.6 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo 3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) 3.3 pěstování pokojových rostlin 3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
4. PŘÍPRAVA POKRMŮ 4.1 připraví tabuli pro jednoduché stolování	4.3 orientuje se v základním vybavení kuchyně 4.4 připraví samostatně jednoduchý pokrm	4.1 základní vybavení kuchyně 4.2 výběr, nákup a skladování potravin

4.2 chová se vhodně při stolování	4.5 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 4.6 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 4.4 technika v kuchyni - historie a význam
-----------------------------------	---	---

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
Předmět: **PRACOVNÍ VÝCHOVA**
Ročník: **1.**
Časová dotace: **1 HODINA**

Náplň výuky pracovním činnostem je dána činnostmi s papírem, modelovací hmotou, se stavebnicemi, s různým drobným materiálem, výroba drobných předmětů pro výuku, péči o květiny ve třídě, a činnosti, které vyplývají z mezipředmětových vztahů.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TEMATA
Člověk a svět práce 1. Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • V praxi využívá znalosti vlastností plastického materiálu tj. pružnost, tažnost, ohebnost • jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů • vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti • osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem • seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě • zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování • umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál • umí stříhat textil a nalepit textilii 	Osobnostní a sociální výchova vést žáky k vzájemnému respektování, rozvoji smyslového vnímání a fantazie, vyjadřování pocitů při vlastních praktických činnostech, rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
2. Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi MOZAIKA a SEVA 	

	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie • osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce • zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži 	
3. Práce pěstitelské	<ul style="list-style-type: none"> • Pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu ve třídě • (zalévá, otírá listy, kypří půdu) • seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší (při pozorování klíčení fazole ve třídě) 	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí vytvářet návyky k ochraně přírody uvědomovat si vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí
4. Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně • jí příborem • připraví si jednoduchou svačinu • rozlišuje každodenní a slavnostní stolování 	

Poznámka:

Při každé činnosti budou žáci vedeni k zásadám dodržování pracovního postupu a bezpečnosti práce.

Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků a vybere vhodná témata podle náročnosti. Rozhodne, zda se bude vracet k některým okruhům učiva.

Vzdělávací oblast : **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Předmět: **PRACOVNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **2.**

Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TEMATA
Člověk a svět práce 1. Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly, • dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce, • zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, 	Osobnostní a sociální výchova vést žáky k vzájemnému respektování, rozvoji smyslového

	<ul style="list-style-type: none"> vystřihování, nalepování, slepování, • modelování, • hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, • navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního, • rozlišuje rub a líc látky, • zvládá přišití dvoudírkového knoflíku • umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil, naučí se zadní steh • umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál 	<p>vnímání a fantazie, vyjadřování pocitů při vlastních praktických činnostech</p> <p>rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci</p> <p>Výchova demokratického občana prostřednictvím znalostí a dovedností z jiných vzdělávacích oblastí a na základě vlastních zkušeností vést žáky k myšlení v souvislostech, ke schopnosti řešit problém a samostatně se rozhodovat</p>
2. Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje, • jsou to stavebnice SEVA a LEGO, • sestavuje modely i bez předlohy, • montuje a demontuje jednotlivé díly, • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, • vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních, • upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti 	
3. Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí pozorování přírody během všech ročních období, • pečuje o nenáročné rostliny ve třídě, • zalévá je, otírá listy, kypří, rosí, rozmnožuje pomocí odnoží, • rozezná nejznámější semena plodů, tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák • umí zasít semena, seznámí se s vegetativním rozmnožováním rostlin • provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	<p>Environmentální výchova</p> <p>vytvářet návyky k ochraně přírody</p> <p>uvědomovat si vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí</p>
4. Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se způsoby uchovávání a skladování potravin, • zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena, • provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování, • zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování 	

Poznámka:

Při každé činnosti budou žáci vedeni k zásadám dodržování pracovního postupu a bezpečnosti práce.

Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků.

Učitel vybere vhodná témata podle náročnosti, rozhodne, zda se bude vracet k některým okruhům učiva.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
 Předmět: **PRACOVNÍ VÝCHOVA**
 Ročník: **3.**
 Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní • udržuje pořádek na pracovním místě • umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • zvládne vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil • naučí se zadní steh • umí přišít knoflíky • umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>vést žáky k vzájemnému respektování, rozvoji smyslového vnímání a fantazie, vyjadřování pocitů při vlastních praktických činnostech</p> <p>rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci</p>
Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice (Lego, Seva) • 	

Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • ošetřuje a pěstuje nenáročnou pokojovou rostlinu a zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, • umí zasít semena • provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování • volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • seznamuje se se základními podmínkami života rostlin 	Environmentální výchova vytvářet návyky k ochraně přírody uvědomovat si vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí
Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základním vybavením kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje • připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu • dodržuje pravidla správného stolování • udržuje pořádek pracovních ploch 	
Práce s technickými materiály	<ul style="list-style-type: none"> • zná vlastnosti základních materiálů a pracuje s nimi • řeší jednoduché technické úkoly • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce • zná zásady první pomoci 	

Poznámka:

Při každé činnosti budou žáci vedeni k zásadám dodržování pracovního postupu a bezpečnosti práce.

Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků,

Učitel vybere vhodná témata podle náročnosti, rozhodne, zda se bude vracet k některým okruhům učiva.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

Předmět: **PRACOVNÍ VÝCHOVA**

Ročník: **4.**

Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TEMATA
Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti • dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • vytváří prostorové konstrukce • seznámí se se základy aranžování • seznamuje se s prvky lidových tradic • volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví • prostřednictvím propojení se vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět vést žáky ke komunikaci,

	<p>materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • zná zásady první pomoci 	<p>psychohygieně, kladným mezilidským vztahům</p> <ul style="list-style-type: none"> • simulovat konkrétní situace - lidská setkání, vztahy v rodině, správné zásady lidského soužití • rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci • vést ke zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce, komunikace a vzájemné pomoci při práci v týmu
Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu (Lego, Merkur) 	<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturní výchova • učit žáky využívat médií jako zdroje informací, které mohou využít jako prostředek k osobnostnímu růstu • seznamovat žáky s rozmanitostí lidských výtvorů, co je vkusné, co je kým
Pěstivelské práce	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vede pěstivelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad • náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně • zná základní podmínky pro pěstování rostlin 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet návyky k ochraně přírody • uvědomovat si vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí • seznamovat s možnostmi zpětného využití různých materiálů (recyklovaný papír)
Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm • zná zásady správné výživy • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • provede jednoduchou úpravu stolu • udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	
Práce s technickými materiály	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu • seznamuje se s jednoduchou technickou dokumentací 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k tomu, aby dokázali myslet

	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji • zná zásady první pomoci • poznává úlohu techniky v životě člověka 	v souvislostech, hodnotit a využívat podněty okolního světa, kriticky se zamýšlet nad sebou i nad svým okolím, nacházet způsoby řešení situací a problémů
--	--	---

Poznámka:

Při každé činnosti budou žáci vedeni k zásadám dodržování pracovního postupu a bezpečnosti práce.

Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků,

Učitel vybere vhodná témata podle náročnosti, rozhodne, zda se bude vracet k některým okruhům učiva.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
 Předmět: **PRACOVNÍ VÝCHOVA**
 Ročník: **5.**
 Časová dotace: **1 HODINA**

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic • pracuje samostatně podle předlohy • dodržuje zásady bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu • dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • vytváří prostorové konstrukce • seznámí se se základy aranžování • zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, <ul style="list-style-type: none"> × ozdobný steh × seznámí se s látáním a tkaním × zná rozdíl mezi osnovou a útkem • umí háčkovat • zvládá hnětení, válení, tvarování, spojování, vyřezávání tvarů podle šablony • zdobí výrobky glazurou 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví • prostřednictvím propojení se vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět vést žáky ke komunikaci, psychohygieně, kladným mezilidským vztahům • simulovat konkrétní situace - lidská setkání, vztahy v rodině, správné zásady lidského soužití • rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci • vést ke zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce, komunikace a vzájemné pomoci při práci v týmu

Konstrukční činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie • sestaví model z vlastních prvků • narýsuje jednoduchý technický náčrt a pracuje podle něj 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy
Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat • samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny a pěstuje je podle daných zásad • podle druhů pěstitelských činností volí zcela samostatně pomůcky, náčiní a nástroje • zná základní podmínky pro pěstování rostlin a dokáže je ověřit pokusem 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet návyky k ochraně přírody • uvědomovat si vliv prostředí na zdraví vlastní i zdraví ostatních lidí • seznamovat s možností zpětného využití různých materiálů (recyklovaný papír)
Příprava pokrmů	<ul style="list-style-type: none"> • připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm, pracuje podle návodu (receptu) • zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla 	

poznámka:

Při každé činnosti budou žáci vedeni k zásadám dodržování pracovního postupu a bezpečnosti práce.

Vyučující zohlední náročnost učiva dle věku a schopností žáků,

Učitel vybere vhodná témata podle náročnosti, rozhodne, zda se bude vracet k některým okruhům učiva.

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.2 AUTOEVALUACE

6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1.1 Úvod do problematiky hodnocení žáků

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovali a spolupracovali, chránili své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, byli ohleduplní a tolerantní k

jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávali své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovali je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze.

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka „klíčovými kompetencemi“. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. (Výčet klíčových kompetencí je uveden v úvodní části ŠVP a je podrobně rozpracován v RVP ZV.)

K průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka přistupujeme s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení se snažíme rozvíjet sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání bereme na zřetel úroveň dosažených cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a školním vzdělávacím programu.

6.1.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost a snaživost žáka,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k osvojení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- tradiční ústní zkoušení u tabule může být také nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků (práce na

PC a její vyhodnocení, podílení se na vytváření projektů atd.).

- významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby-uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe.

Výchovný poradce školy ve spolupráci s třídními učiteli je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

6.1.3 Hodnocení a klasifikace - obecná pravidla:

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

a) V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele (zahrnuje tak nadále nejenom zvládnutí učiva, ale i přístup žáka, aktivitu, plnění daných úkolů atd.). Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti. Za neopomenutelný princip hodnocení a klasifikace žáka se považuje převaha pozitivní motivace.

b) Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

c) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí může být místo vysvědčení vydán žákovi výpis z vysvědčení. Při přestupu žáka na jinou školu před ukončením druhého pololetí žák odevzdá výpis vysvědčení a škola vydá vysvědčení za 1. pololetí příslušného školního roku. V závěru 1. a 3.čtvrtletí jsou rodiče seznámeni s výsledky svých dětí na třídních schůzkách či při konzultačních hodinách, které pořádá škola.

d) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a zákonnými zástupci žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. U žáka s vývojovou poruchou učení či jinými specifickými poruchami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

e) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

f) V pátém ročníku (na konci prvního pololetí) vydá škola žákovi výstupní hodnocení (žákům kteří se hlásí na střední školu) o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání. Hlavní obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělávání, možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,

chování žáka v průběhu povinné školní docházky a dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělávání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října. Pro výstupní hodnocení má škola vypracovaný formulář.

6.1.4 Pravidla pro klasifikaci

- Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Vyučující zajistí zapsání známek také do elektronické klasifikace a dbá o jejich úplnost. Do elektronické žákovské knížky jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- Má-li žák prospěch v jednotlivých vyučovacích předmětech klasifikován, učitel klasifikuje pěti stupni:
1-výborný, 2-chvalitebný, 3-dobrý, 4-dostatečný, 5-nedostatečný
- Chování žáka je klasifikováno třemi stupni: **1 - velmi dobré, 2 - uspokojivé, 3 - neuspokojivé**

6.1.5 Pravidla pro hodnocení žáků:

- Hodnocení a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou a výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem zahrnuje také ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Při hodnocení vyučující pracuje i se sebehodnocením žáka.

- V případě, že učitel používá slovní hodnocení, mají být výsledky vzdělávání žáka jeho chování popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
Slovní hodnocení dále zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Na naší škole se slovně hodno děti s SPU na základě žádosti rodičů.
- Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. V souladu s dalšími normami je rodič povinen zajistit žákovi kurz českého jazyka. Pro občany EU je krajským úřadem určená škola, která organizuje kurz českého jazyka.
- Při hodnocení a klasifikaci žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se přihlídnou k charakteru postižení žáka. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zástupce žáka ředitel školy rozhodne o použití slovního hodnocení. Podobně se postupuje u žáků talentovaných i mimořádně nadaných. Pro všechny výše uvedené sestavuje škola - pověření pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s výchovným poradcem školy individuální vzdělávací plán, který jsou povinni respektovat všichni pedagogičtí pracovníci školy.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
- Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Pokud žáka pro závažné objektivní příčiny nelze klasifikovat na konci prvního (a) nebo druhého (b) pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději však musí být klasifikace provedena a) do dvou měsíců po skončení prvního pololetí nebo b) do 30. září (do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Jestliže nemůžeme klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se a) za první pololetí nehodnotí b) opakuje ročník.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák základní školy, který již v rámci prvního stupně opakovat ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů od dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy žádost o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka

požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřipustné.

6.1.6 Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi prvního stupně základní školy. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, nejpozději však do dvou měsíců po skončení pololetí.

Žák, který plní povinnou školní docházku individuální výukou, koná zkoušky vždy z předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku s výjimkou výchov.

Jestliže žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl nebo ho nelze hodnotit, ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání.

V momentě, kdy má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy (krajský úřad) o přezkoušení žáka. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví nařídí komisionální přezkoušení žáka.

6.1.7 Sebehodnocení žáků - nástroj k hodnocení žákova pokroku

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.

Žáci jsou vedeni k sebehodnocení ve všech předmětech všech ročníků. Učitelé pracují s jejich sebehodnocením. Slovní hodnocení a sebehodnocení převládá a dále se využívá při hodnocení nabývání dovedností cílových kompetencí a dovedností průřezových témat.

Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok. Pro záznam hodnocení slouží **týdenní plány, evaluační listy a vlastní vysvědčení** do kterých je možné zaznamenat jak hodnotící a sebehodnotící ocenění žákových dovedností a schopností. Rovina sebehodnocení a hodnocení v těchto knížkách a listech je obvykle prováděna na úrovních žák, učitel, rodič.

a) TÝDENNÍ PLÁNY

Kompetence sebehodnocení a plánování je rozvíjena v týdenním plánu. Týdenní plány připravuje učitel společně se žáky v 1. až 5. ročníku. Náročnost plánování, sebehodnocení i hodnocení stoupá s ročníkem - s možnostmi žáků.

Struktura týdenního plánu

- ohlédnutí za minulým týdnem a informace o tomto týdnu (libovolnou formou - dopis, aj.)

- orientačně uvedené učivo, které si daný týden budou žáci osvojovat, probírat (využívat)
- domácí úkoly (pro menší děti - zadané, pro starší děti - z části zadané či pouze předtištěná tabulka)
- tabulka s kompetencemi - sebehodnocení dětí
- hodnocení učitelem (nemusí být každý týden, stačí za určitý časový úsek - probraný celek)
- sebehodnocení svého chování, hodnocení spolužáků, případně učitele
- možno zařadit (alespoň občas) - okénko pro rodiče
- podpisy (dítě, rodič)

Práce s týdenním plánem rozvíjí:

- samostatnost
- plánování
- orientaci
- sebehodnocení - zpětnou vazbu
- organizační schopnosti
- systematičnost
- práci s informacemi

Sledované kompetence:

- Samostatně vyhledá v TP dané úkoly a informace.
- Rozvrhne si práci na jednotlivé dny s ohledem na školní a mimoškolní činnosti.
- Orientuje se v textu, tabulkách.
- Ví, kde co má hledat.
- Zaznačí a napíše, do jaké míry zvládl dané výstupy.
- Vyjádří se k událostem týdne.
- Vede si portfolio týdenních plánů.

b) EVALUAČNÍ LISTY

sebehodnocení vybraných klíčových kompetencí v prvním a třetím čtvrtletí školního roku - „výsledky mého učení pro život“ -

Při sebehodnocení vybraných klíčových kompetencí vyplňuje žák po předchozí konzultaci s učitelem i rodiči tabulky v evaluačním listu. Vybrané klíčové kompetence jsou hodnoceny dvakrát do roka - vždy v prvním čtvrtletí a třetím čtvrtletí. Sdělení žáka doplňuje třídní učitel, případně rodiče žáka. Kompetence určené Rámcovým programem pro základní vzdělávání, které mají žáka v průběhu vzdělávání dovést k učení, k řešení problémů, ke komunikativnosti, k dovednostem sociálním a personálním -tedy vedoucím

ke spolupráci, ke kompetencím občanským a pracovním ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.
Se žáky individuálně i s celou třídou vyhodnocuje rozvoj ve sledovaných klíčových kompetencích třídní učitel.

Na evaluačním listu pomáhají žákovi k sebehodnocení klíčových kompetencí i sebehodnotící výroky a část věnovaná "volnému psaní" (v 1.ročníku pracuje žák ve spolupráci s rodiči, od 2.ročníku samostatně)

očekávané výstupy předmětů

Do evaluačních listů v části určené jednotlivým předmětům zaznamenávají učitelé žákovu cestu vzděláváním v předmětu záznamem měřitelných i jinak vyhodnotitelných výsledků žákovy práce. Učitel může v této části hodnotit různým způsobem. Může například jak klasifikovat, tak slovně hodnotit.

Žák má možnost si sebehodnotit svoji práci. (provádět sebehodnocení)

Zamýšlí se nad vlastní prací, určenými znalostmi a rozvíjenými dovednostmi a postoji. Zda ji zvládá automaticky, bez obtíží a samostatně. Zda si uvědomuje, kde jsou příčiny jeho obtíží, kde se dopouští chyb a jak s nimi může pracovat. Učitelé při sebehodnocení žáků mohou používat i různé typy rozpracovaných kritérií. Žák je veden k systematickému reflektování svých úspěchů a neúspěchů, jejich příčin a následné plánování svých zlepšení. Při sebehodnocení očekávaného předmětového výstupu je žák veden k reflexi svých hodnotících soudů v týdenních plánech svým dalším předmětovým aktivitám, zájmům a úspěchům.

Žák reflektuje to, co se za čtvrtletí školního roku naučil, v čem se zdokonalil a v čem by se chtěl zlepšit. Učitel reaguje na toto sebehodnocení svým hodnocením, popřípadě komentářem.

Sebehodnocení píše žák s rozvahou a na hodnocený výstup se snaží reagovat celou větou. Učitel vede žáka k psaní technikou volného psaní. Sebehodnocení píše žák obvykle při vyučování nebo třídnické hodině.

Evaluační list se stává součástí osobního spisu žáka.

c) SEBEHODNOCENÍ ŽÁKA V POLOLETÍ A NA KONCI ŠKOLNÍHO ROKU - SÁM SOBĚ UČITELEM aneb JAK SE VIDÍM JÁ ... VLASTNÍ VYSVĚDČENÍ

Žák reflektuje to, co se v tomto pololetí školního roku naučil, v čem se zdokonalil a co by chtěl zlepšit. Žák vyplňuje po své dobré úvaze a po konzultaci s předmětovým učitelem a rodiči - píše si své „VYSVĚDČENÍ“.

SEBEHODNOCENÍ ŽÁKA K VYSLOVENÝM POCHVALÁM A OPATŘENÍM K POSÍLENÍ KÁZNĚ

Žák reflektuje nejen pochvalu, ale zejména opatření k posílení kázně udělené žákovi

Žák po své dobré úvaze a po konzultaci s třídním učitelem a rodiči má možnost s odstupem času se zamyslet nad svým jednáním a vyjádřit či konstatovat, zda se změnilo, své

pocity, přání.

Sebehodnotící výroky by žák neměl psát bez možnosti konzultace s učitelem. Některá sebehodnocení může následně vyhodnocovat doma s rodiči.

6.1.8 VYHODNOCOVÁNÍ ŽÁKOVSKÝCH SEBEHODNOCENÍ

Vyhodnocování žakovských sebehodnocení provádí učitel podle povahy sebehodnocení osobně se žákem nebo společně s celou třídou. Při rozebírání sebehodnocení musí učitel přihlídnout k žakově osobnosti, dodržovat pedagogickou etiku.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA V PŘEDMĚTU, metody a formy hodnocení, přístup učitele

Při hodnocení práce žáka učitel přihlíží:

- ke školní práci - připravenosti, aktivnímu zapojení a prezentaci ve škole;
- k měřitelným výsledkům --vyhodnotitelným výsledkům dílčích předmětových výstupů, zkoušení ústního i písemného,
- k hodnocení výstupů vedoucích k rozvoji osobnosti žáka;
- k hodnocení zvládnutí rozvíjených předmětových dovedností;
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole;
- k sebehodnocení a hodnocení na týdenních plánech

6.1.9 HODNOCENÍ ŽÁKA VE VAZBĚ NA KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

a) předměty s převahou teoretického zaměření - Český jazyk, Anglický jazyk, Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda a Matematika

Hodnocení ve vazbě na klíčové kompetence v aspektech	učit se	řešit problém	komunikovat	spolupracovat	Občan	práce
schopnost uplatňovat osvojené poznatky, fakta, pojmy, zákonitost, vztahy a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů,	x	x	x	x		
kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti		x		x	X	x
kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořit	x	x				x
aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a přístup k nim	x				X	x
přesnost, výstižnost, odbornou a jazykovou správnost ústního a písemného projevu	x	x				
kvalitu výsledků činnosti		x			x	x
osvojení účinných metod a forem studia	x	x	x	x		x
přístup k sebehodnocení znalostí, rozvíjených dovedností a postojů	x	x			x	x

vedení týdenního plánu, evaluačního listu a práce s ním		x		x	x	x
---	--	---	--	---	---	---

b) Hodnocení v předmětech Pracovní výchova

Hodnocení ve vazbě na klíčové kompetence v aspektech	učit se	řešit problém	komunikovat	spolupracovat	občan	práce
osvojení praktických znalostí, praktických dovedností a návyků a jejich využití	x	x	x	x	x	x
vztah k práci, pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem, aktivitu, samostatnost, tvořivost		x		x	x	x
kvalitu výsledků činností	x	x	x	x	x	x
zvládnutí efektivních způsobů práce a organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pracovního místa v pořádku		x			x	x
održování předpisů o ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí	x	x			x	x
hospodárné využívání surovin, materiálu, energie, překonávání překážek v práci	x	x			x	x
přístup k sebehodnocení znalostí, rozvíjených dovedností a postojů	x	x			x	x

c) Hodnocení s převahou výchovného zaměření: Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova

Hodnocení ve vazbě na klíčové kompetence v aspektech	učit se	řešit problém	komunikovat	spolupracovat	občan	práce
stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu		x	x	x		x
osvojení potřebných dovedností, zkušeností, činností a jejich tvořivou aplikaci	x	x				x
poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti	x	x				x
kvalita projevu	x	x	x	x		
estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a estetice ostatní společnosti	x	x	x		x	
ve výchovných předmětech s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho preventivní péči o vlastní zdraví	x	x			x	
přístup k sebehodnocení znalostí, rozvíjených dovedností a postojů	x	x			x	x

6.1.10 UKAZATELE JEDNOTLIVÝCH STUPŇŮ HODNOCENÍ

Stupeň 1 (výborný)	Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu
---------------------------	---

	a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využívat ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty - učit se.
Stupeň 2 (chvalitebný)	Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti ústního a písemného projevu. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou dopomocí.
Stupeň 3 (dobrý)	V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti ústního a písemného projevu. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.
Stupeň 4 (dostatečný)	V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve jejich správnosti a přesnosti. Grafický projev je málo estetický. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních, nebo je při ní pasivní.
Stupeň 5 (nedostatečný)	Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Zpravidla neprokuje píli, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti ústního a písemného projevu. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

Příklad znázornění výroků zastupujících jednotlivé stupně jednotlivá kritéria hodnocení

stupeň hodnocení	kvalita získaných znalostí a dovedností	Uplatňování znalostí a dovedností	kvalita myšlení	kvalita komunikativních dovedností	píle, snaha, přístup ke vzdělávání	kvalita práce s informacemi	kvalita spolupráce	osvojení dovedností samostatně učit se
1 -výborný	ovládá učivo	samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti	samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti, originální	vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku, přesně správně	je pilný, snaží se	dokáže pracovat s informacemi	dokáže plnohodnotně spolupracovat	dokáže se samostatně učit
2 -chvalitebný	v podstatě ovládá	vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností	celkem samostatný, tvořivý a pohotový	vyjadřuje se celkem výstižně, souvisle	celkem se snaží, zpravidla je i pilný	dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací	při spolupráci vyžaduje drobnou podporu nebo pomoc	dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc
3 -dobrý	ovládá s mezerami	vyžaduje pomoc, je méně samostatný	méně samostatný, tvořivý, pohotový, vesměs napodobuje ostatní	vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby	k práci potřebuje dost často podnět, reaguje na něj výběrově	při práci s informacemi potřebuje pomoc	při spolupráci vyžaduje podporu nebo pomoc	se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc
4 -dostatečný	ovládá se závažnými mezerami	znalosti a dovednosti přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami	napodobuje ostatní, ovšem často chybně, nesamostatný, nechápe souvislosti	vyjadřuje se se značnými obtížemi, nesouvisle	malá píle, snaha, a to i přes podněty	při práci s informacemi dělá zásadní chyby	při spolupráci vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc	se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc
5 -	neovládá	neovládá znalosti a dovednosti	nesamostatný, těžkopádný, bezradný	ani s pomocí se neumí vyjádřit, nebo jen kusým způsobem	podněty k práci jsou neúčinné	i přes poskytnutou pomoc, nedokáže vybrat, utřídit, nebo	i přes výraznou podporu nebo pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními	i přes poskytovanou pomoc se nedokáže samostatně učit

interpretovat
informaci**6.1.11 CELKOVÉ HODNOCENÍ**

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl (a) s vyznamenáním	Žák prospěl s vyznamenáním není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)
prospěl (a)	Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
neprospěl (a)	Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

6.1.12 KLASIFIKACE A HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami blíže specifikuje vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných a §16 školského zákona. Od 1. 1. 2020 platí Novela vyhlášky č. 27/2016 Sb. (vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů).

Vyučující respektují doporučení vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních, a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování znalostí, rozvíjených dovedností a postojů, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše žáci po předchozí přípravě.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření vztahující se k výuce, školní úspěšnosti, ... se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka. Společně i ve spolupráci s dalšími odborníky hledají možná řešení.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.1.13 KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA PŘI UDĚLENÍ POCHVALY A OPATŘENÍ K POSÍLENÍ KÁZNĚ

Sjednocení hledisek na výchovná opatření

a) K čemu učitel přihlíží při odměňování žáka:

POCHVALY: Příklady udělení pochvaly:

Sjednocení hledisek na výchovná opatření

b) K čemu učitel přihlíží při potrestání žáka:

KÁZEŇSKÁ OPATŘENÍ: Příklady různého nevh. chování

POCHVALY		KÁZEŇSKÁ OPATŘENÍ	
Pochvala třídního učitele:	-ocenění plnění povinností, pomoci spolužákům, třídní služby, aktivit, spojených se třídou a s menšími celoškolskými akcemi a soutěžemi	Napomenutí třídního učitele:	o jediné drobné a neúmyslné porušení školního řádu - zapomínání pomůcek na vyučování, na zadané úkoly - povinnosti - vlastní nepořádek, špatný výkon třídní služby,
Pochvala ředitele školy	ocenění plnění povinností, pomoci spolužákům, akcí, aktivit, spojených se školou, s většími celoškolskými akcemi, soutěžemi a školní reprezentací	Důtka třídního učitele:	- opakované drobné porušení školního řádu - nenošení přezutí, cvičebního úboru na Tv, pomůcek na vyučování, - vyhýbání se povinností, - nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů - drobné slovní útoky na spolužáky či dospělé, drobné ničení školního majetku, - vyhýbání se zadané třídní službě, vědomé neplnění zadaných úkolů - povinností
Odměna nejlepších žáků na konci školního roku - „Jsme rádi, že jsi“	odměna je spojena s předáním diplomu, plakety a věcného daru, je předávána před žáky školy, kde	Důtka ředitele školy	- významná je ojedinelost počínání žáka - tzn. chyba se v hodnoceném období - pololetí - školního roku neopakovala

žákem - žákyní naší školy.	třídní učitel hodnotí odměňovaného. Pro tuto odměnu jsou vybíráni třídním učitelem nebo třídou ti žáci, kteří v uplynulém školním roce udělali největší pokrok, významný čin, ...	školního řádu -čin je porušení i společenských pravidel	-nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů - slovní útok na spolužáka či dospělého - jednorázové agresivní chování nebo ničení školního majetku, časté vyhýbání se zadané třídní službě a vědomé neplnění zadaných úkolů - povinností, ztráta a úmyslné poškození žákovské knížky
----------------------------	---	--	---

Snížená známka z chování

Uspokojivé- - opakované hrubé porušení školního řádu	nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů - opakované slovní útoky na vrstevníky, či dospělé agresivní chování, nebo ničení majetku, výrazně špatná pracovní morálka, nezměněný stav po udělení ředitelské důtky
Neuspokojivé - výjimečně případy obzvláště hrubých porušení školního i společenského řádku	nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů - opakované slovní útoky na vrstevníky, či dospělé agresivní chování, nebo ničení majetku, výrazně špatná pracovní morálka, nezměněný stav po udělení ředitelské důtky

6.1.14 Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování -shrnutí

Stupeň 1 (velmi dobré)	Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojediněle se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.
Stupeň 2 (uspokojivé)	Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.
Stupeň 3 (neuspokojivé)	Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

6.1.14 KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠKY

právní vymezení

§ 6 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, § 19 a 20 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

Komise

Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je ředitel školy vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) **předseda**, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel
- b) **zkoušející učitel**, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) **přisedící**, kterým je jiný vyučující s odbornou kvalifikací pro výuku daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Obsah a rozsah

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Výsledek

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

OPRAVNÁ ZKOUŠKA

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech s výjimkou předmětů s výchovným zaměřením

- Opravná zkouška je zkouškou komisionální
- Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce.
- Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním
- Výsledek přezkoušení se vyjádří stupněm prospěchu.
- V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení
- Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy

DODATEČNÁ ZKOUŠKA

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.
- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.
- který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

6.2 Autoevaluace školy

6.2.1 Autoevaluace

Oblastní autoevaluace	Cíle a kriteria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností
-----------------------	------------------------------	-----------------------	---------------------------------------

Vzdělávací program	Mapování realizace ŠVP	pozorování, evidence, pozorování jevů, ankety, hospitace, vnější evaluace	průběžně
	Úroveň řízení školy	porady vedení školy, pedagogické rady, spolupráce se Školskou radou, vyhodnocování pozitiv a negativ	v období pedagogických rad
	Prostorové a materiální podmínky	pozorování, hospitace, požadavky učitelů a rodičů, dodržování zákonných norem	říjen, duben
	Klima školy	ankety, spolupráce se žáky a rodiči, jednání pedagogických rad a vedení školy	v období pedagogických rad
	Začleňování a podpora žáků	hospitace, podpora vzájemné komunikace učitelů-vychovatelů-výchovného poradce-popř. speciální pedagog z odborného pracoviště	průběžně
Průběh vzdělávání (učitel)	Podpora dosahování vzdělávacích cílů	hospitace, prezentace žákovské práce	v období pedagogických rad
	Rozvoj strategií učení	Hospitace	průběžně
	Rozvoj osobnostních a sociálních způsobilostí	dotazník žákům, hospitace, řízený rozhovor s učiteli a žáky	průběžně
	Rozvoj praktických návyků a dovedností	hospitace, žákovské práce	průběžně
	Začleňování a podpora žáků	hospitace, rozhovor	průběžně
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování vzdělávacích cílů	rozhovor, hospitace, rozbor žákovských sebehodnotících a hodnotících výroků, spolupráce s odborníky	průběžně

	Projevy osobnostní a soc. způsobilosti	rozhovor, anketa žákům	průběžně
	Projevy praktických návyků a dovedností	hospitace, pozorování	průběžně
	Srovnávací dovednostní a znalostní testování žáků	zadávání srovnávacích testů	dle sledovaných jevů
Vztah rodičů ke škole		ankety, spolupráce se Školskou radou a zřizovatelem	v období pedagogických rad a jednání ŠK

CÍL	KRITERIA	NÁSTROJ	ČETNOST
Materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělání	Technický stav, předpisy, dokumentace Stav BOZP, dokumentace Stav PO, dokumentace	Porovnání se stavem k 1. 9. předchozího roku Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů Prověrka bezpečnosti Cvičný požární poplach	Dle harmonogramu duben září, listopad
Kvalita vyučovacího procesu	Viz záznam z hospitací vedení školy, ČŠI	Hospitace + hospitační záznam	alespoň 2x ročně
	Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, vzájemné hospitace)	Průběžně
	Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
	Spolupráce s radou školy	Zápisy z rady rodičů, tříd. schůzek	Průběžně
	Úroveň písemných prací	Kontrola	2x ročně
	Úroveň zpracování tematických plánů	Kontrola	1x ročně
	Plnění tematických plánů	Vedení přehledů	3x ročně
	Integrovaní žáci	Kontrola individuálních plánů	1x ročně
Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy	1x ročně
	Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní kontakty	Průběžně
Vedení pedagogické dokumentace		Kontroly třídních knih a třídních záznamů Kontrola třídních výkazů	10 x ročně 4x ročně

Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka	Všechny předchozí indikátory, výsledky ČŠI	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio	1x ročně
--	--	---	----------

Evaluace školy

a) Externí evaluace

Jedná se o evaluaci, která je vedena aktéry, kteří nejsou přímo zapojeni do aktivity školy s cílem srovnávat výstupy práce školy s jinými subjekty.

- 1) Cermat - celostátní testy pro hodnocení dovedností v českém jazyce, matematice a ve studijní dovednostech 5. ročníků. (1x za školní rok)
- 2) Kalibro - dovednostní testy ve vybraných předmětech v 5.ročník (1x za školní rok)
- 3) Výstupy z jednání Školské rady (operativně dle konkrétních výstupů)

b) Interní evaluace (autoevaluace)

Jedná se o autoevaluaci, kterou provádějí sami pedagogičtí pracovníci školy. Výstupy autoevaluace pomohou verbálně a empiricky uchopit, popř. potvrdit či vyvrátit naše intuitivní pedagogické postřehy. Jedná se o to naučit se kriticky hodnotit vlastní práci bez osobní nevráživosti s cílem stále zkvalitňovat pedagogickou práci školy.

- 1) Základem je pedagogická diagnostika každého vyučujícího a z ní vyplývající pedagogická diagnóza, která povede k hodnocení klíčových kompetencí (ne k pasivnímu mentorování textů) a k práci s žákovským sebehodnocením.
- 2) Autoevaluace školy z pohledu rodičů. V průběhu každého školního roku podchytit názor rodičovské veřejnosti na činnosti naší školy a rozkrýt pomocí dotazníkové metody základní pedagogické otázky.
- 3) Autoevaluaci z pohledu dětí. V průběhu každého školního roku dotazníkovou metodou zjišťovat názory dětí zejména na školní klima, pocit bezpečí a možnost vlastní seberealizace při výuce.

Bod 1 se týká všech pedagogických pracovníků, realizací bodů 2-3 budou pověřeni vybraní pedagogičtí pracovníci dle didaktických kompetencí a znalostí pedagogického

výzkumu.

Výsledky evaluačního procesu

Veškeré evaluační a autoevaluační vstupy a výstupy budou zásadně projednávány v pedagogické radě naší školy.

Na závěr školního roku bude vypracována evaluační zpráva s případným návrhem na zlepšení pedagogické práce. Následně, dle výsledku, bude zpráva obsahovat jak prvky pozitivní motivace (návrhy na osobní ohodnocení, odměny) tak i negativní motivace (sankce) pro pedagogické pracovníky naší školy.